

наша свабода

№64 **ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА**

**6 КАСТРЫЧНІКА
2000 года
ПЯТНІЦА**

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

стр. 7

Акцыі пратэсту правядуць 22 гарады Беларусі

8 кастрычніка ў 22 гарадах Беларусі пройдуць акцыі аб'яднанай апазіцыі ў рамках кампаніі «Байкот-2000». Ужо ўсе гарады атрымалі адказ ад мясцовых уладаў: адны заяўкі былі задаволеныя, другія – не. Аднак акцыі, па словах арганізатараў, пройдуць, у любым выпадку. Там, дзе няма дазволу, будуць праведзеныя звышдазволеныя законам сустрэчы з выбарчыкамі.

Старшыня АГП Анатоль Лябедзька паедзе на акцыю ў Гомель. Старшыня БНФ Віцук Вячорка наведзе Брэст. Нам.старшыня АГП Павел Данейка будзе ў Гродне. Дэпутат ВС Людміла Гразінова – у Віцебску. У астатніх гарадах таксама будуць прысутнічаць прадстаўнікі кіраўніцтва дэмакратычных партыяў і рухаў, а таксама члены тэхнічнай групы БДПЧ-АБСЕ.

Гродна. 12.00. Мітынг у скверы за палацам культуры
Слонімі. 12.00 Пікет на пл. Леніна

Ліда. 12.00. Сустрэча з выбаршчыкамі на пл. Леніна

Брэст. 12.00. Мітынг на стадыёне Будаўнікоў

Баранавічы. 12.00. Мітынг у парку 30-цігоддзя ВЛКСМ

Пінск. 16.00. Мітынг у гарадскім парку

Жодзіна. 13.00. Сустрэча з выбаршчыкамі каля універсама побач з рэчавым рынкам

Барысаў. 12.00. Сустрэча з выбаршчыкамі ў Старым горадзе, каля «Перамогі»

Слуцк. 11.00. Сустрэча з выбаршчыкамі на стадыёне цэнтральнага парку

Салігорск. 10.00. Мітынг на стадыёне «Будаўнік»

Віцебск. 12.00. Шэсце. Збор на раўніну, у 13.00 мітынг на пл. Леніна

Наваполацк. 12.00. Мітынг у ДК будаўнікоў

Орша. 16.00. Сустрэча з выбаршчыкамі каля цэнтральнага ўваходу ў гарадскі парк

Магілёў. 12.00. Сустрэча з выбаршчыкамі ў Камсамольскім скверы.

Бабруйск. 12.00. Сустрэча з выбаршчыкамі на пл. Перамогі

Гомель. 12.00. Мітынг каля ДК глухих

Мазыр. 11.00. Сустрэча з выбаршчыкамі каля ДК МПЗ

Рэчыца. 12.00. Мітынг у парку нафтавікоў

Светлагорск. 12.00. Мітынг каля гарадскога цэнтра культуры

Жлобін. 12.00. Пікет на бульвары Металургаў каля ГУМа

Рагачоў. 12.00. Сустрэча з выбаршчыкамі каля Палаца культуры

Югаславія на мяжы грамадзянскай вайны

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Больш за 200.000 грамадзянаў Югаславіі сабраліся ўчора ў цэнтры Бялграда, каб дамагчыся адхілення ад улады цяперашняга прэзідэнта Слабодана Мілошавіча і прызнання новым кіраўніком краіны Ваіслава Каштуніцы.

Да сённяшняга дня ўся гэтая інфармацыя можа ўжо састарэць – падзеі разгортваюцца вельмі хутка. На момант падпісання нумара ў друку ў Бялградзе пачаліся бойкі паміж паліцыяй і дэманстрантамі. Паліцыя ўжывала слезацечны газ, вадомётны і дубінкі. Слабодан Мілошавіч апynuўся ў пасты: яму трэба або сысходзіць, або развязаць сапраўдную грамадзянскую вайну. На агонім баку пакуль войскі МУС, армія імкнецца захаваць нейтралітэт. «Калі Слабодан Мілошавіч не захацеў панісіці мірна, цяпер ён атрымае крынавую лазню», – заявіў адзін з лідэраў студэнцкага руху.

Учора ў 16.00 на беларускім часе скончыўся тэрмін ультыматуму, высунутага

югаслаўскай апазіцыяй Слабодану Мілошавічу. Да гэтага часу ён мусіў склаці свае ўладныя паўнамоцтвы.

Удзень учора натоўпы грамадзянаў сабраліся ў цэнтры Бялграда, на бульвары караля Аляксандра. Дэманстранты акружылі будынак югаслаўскага парламента – Скупшчыны. Было прадпрынята некалькі спробаў штурмаваць будынак. У адказ паліцыя выкарыстала слезацечны газ і дубінкі.

Інфармацыйныя агенствы паведамілі, што паліцыя перакрыла пад'езды да Бялграда бетоннымі блокамі і грузавікамі. Аднак удзельнікі акцыі пратэсту здолелі расчыніць сабе шлях і праехаць у сталіцу. Толькі з горада Ніш у Бялград прыбыла калона з 20 аўтобусаў і 150 аўтамабіляў. Паліцыя прапусціла калону пасля перамоў, праведзеных з лідэрамі апазіцыі. Таксама ў горад з'ехаліся дэманстранты з Вранье, Лескаваца, Субоціцы, Кікінды, Зрэніяніна, Ранчава, Ужыцы, Чачака, Ложніцы, Сабача і іншых гарадоў.

Відавочны падзеяў сцвярджаюць, што паліцыя праводзіла арышты апанентаў Мілошавіча. Улады глушаць апазіцый-

ныя радыёстанцыі, удзень учора перасталі працаваць мабільныя тэлефоны.

Увечары ў сяду Каштуніцыны суд Югаславіі прыняў рашэнне ануляваць вынікі прэзідэнцкіх выбараў 24 верасня. Старшыня КС Мілуціч Срджіч паведаміў, што новыя выбары мусяць адбыцца пасля таго, як скончыцца тэрмін прэзідэнцтва Слабодана Мілошавіча, а гэта толькі ліпень 2001 года. Па словах М.Срджіча, дарчы, аднаго з бліжэйшых саратнікаў С.Мілошавіча, у новых выбарах змогуць узьць удзел не толькі Слабодан Мілошавіч і Ваіслаў Каштуніца, але і ўсе іншыя «жадаючыя».

Нягледзячы на тое, што Каштуніцыны Суд намінальна выканаў патрабаванне апазіцыі і прызнаў вынікі выбараў несапраўднымі, фактычна ён гэтым толькі дапамог Слабодану Мілошавічу. Бо такім чынам ягоная паўнамоцтва працягваюцца амаль на год – а за гэты час ён можа разабрацца з усімі сваімі канкурэнтамі і праціўнікамі.

Чым скончыцца супрацьстаянне ў Бялградзе – невядома. Адзінае, што відавочна – Слабодан Мілошавіч ужо прайграў.

вае з фінансавымі праблемамі рэжыму. «Відаць, напярэдадні выбараў грошы спатрэбіліся, вась і пачалі канфіскаваць асабістую маёмасць. Гэта ж так проста – абвясціць чалавека злодзеям і адабраць у яго кватэру. Як у 1937-ым годзе», – абурэцца Тамара Вінікіна.

Дакладны спіс канфіскаванай маёмасці яе сыну ў пракуратуры не паказалі, таму яна не можа сказаць, што дзяржава ў яе адабрала, апроч кватэры. Сваю кватэру на вуліцы Адзіноцова ў Мінску спадарыня Вінікіна ацэньвае прыкладна ў 50 тысяч долараў, ды яшчэ ў кватэры былі асабістыя рэчы, мэбля, кардзіны. Але самым каштоўным ў сваёй маёмасці была банкірка лічыць бібліятэку з рэдкіх кніг з галіны эканомікі, што збіраліся цягам дваццаці гадоў.

У Вінікінай адабралі маёмасць

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Пра гэтую сенсацыйную навіну даведаўся Сяргей Вінікаў, сын былой галоўнай банкіркі краіны, якая цяпер жыве ў Лондане. Сяргея выклікалі ў пракуратуру Беларусі, дзе паказалі яму падпісанае Аляксандрам Лукашэнкам распараджэнне аб канфіскацыі маёмасці, што належыць ягонай маці.

Падставай для гэтага дакумента пазначаны дэкрэт А.Лукашэнка №40, прыняты год таму. Ён дазваляе яшчэ да суда забіраць маёмасць на карысць дзяржавы ў асабаў, якія падазраюцца ў

злачынствах. Дэкрэт не мае аналагаў у цывілізаваным свеце, дзе практыка пазасудовых пакаранняў лічыцца незаконнай і злачыннай. Аднак у сённяшняй Беларусі магчыма і такое дзікуства. Раней гэты дэкрэт выкарыстоўваўся супраць фірмаў «Конта-груп», цяпер чарга дайшла да лыжак і крэслаў, якія належыць былой старшыні Наббанку.

Тамара Вінікіна назвала канфіскацыю яе маёмасці «дзяржаўным рэкетам» і заявіла, што будзе з дапамогай адвакатаў дамагацца адмены гэтага рашэння. Дарчы, распараджэнне пра канфіскацыю падпісанае яшчэ ў лістападзе мінулага года, а тое, што яно ага-лошанае толькі цяпер, Т.Вінікіна звяз-

НАВІНЫ

■ У Берасці і Магілёве збіраюцца страйкаваць кіроўцы маршпартных таксовак. Днямі ў навучальных установах Берасця з'явіліся ўлеткі пад назвай «Настаўнікам надасучыла». У іх гаворыцца, што педагогам абрыдла «быць патрэбнымі ўладам толькі перад выбарамі, надасучыла чуць у гэтыя дні, што мы самыя высокаадукаваныя і свядомыя людзі». У той час, калі настаўнікі маюць мізэрныя заробкі, у школах горада і раёна ў добраахвотна-прымушым парадку ідзе збор сродкаў на дапамогу сем'ям загінуўшых на расійскай падлошцы «Курск».

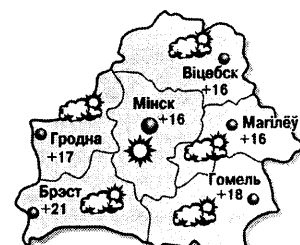
■ У Глыбокім адкрыўся помнік нямецкім салдатам, што загінулі тут у II Сусветную вайну. Ён з'явіўся пасля таго, як пры рэканструкцыі мясцовага стадыёна былі адшуканыя, а потым перазахаваныя на тэрыторыі могілак, парэшткі болей як 500 найскоўцаў вермахта. Падчас усталявання помніка пасол Нямеччыны ў Беларусі Хорст Вінкельман папрасіў прабачэння ў беларускага народа за тую вайну.

■ У Віцебскім краязнаўчым музеі зазнала цензуры фотавыстава «Віцебскі кур'ер» – хроніка газетнай паласы. Аўтар экспазіцыі – галоўны рэдактар гэтай незалежнай газеты Уладзімір Базан – склаў экспазіцыю з фотаздымкаў, апублікаваных у ёй за апошнія 10 гадоў. Пасля 2 дзён працы выставы кіраўніцтва музея прыбрала адтуль фатаграфіі з выкавай апазіцыйных дзеячаў, а таксама фрагменты з апазіцыйных акцыяў.

■ Вёска Друцк, што на Віцебшчыне, у наступным годзе, адзначыць тысячагоддзе з дня заснавання. Урачыстасці пройдуць у чэрвені 2001 года. Свята будзе ўяўляць сабой гістарычны спектакль на старажытным замчышчы і каніэрт. Маркучына таксама, што да юбілею ў вёсцы пабудуюць драўляную царкву і мемарыяльны знак у выглядзе аркі.

■ Тры гатункі піва з маркай выдамога ААТ «Лідскі піваварны завод» атрымалі «Залаты ордэн». Гэта – вышэйшая ўзнагарода міжнароднай выставы «Піваіндустрыя-2000», якая праходзіла ў Маскве. Выстава знаёміла з прадукцыяй болей за 80 прадпрыемстваў Расіі, Беларусі, Украіны. Зараз Лідскі півазавод выпускае дваццаць пяці назваў любімага народа напою. Узнагароду атрымалі папулярныя «Стары замач», «Залаты Змей», «Спартак-чэмпіён».

НАДВОР'Е НА ЗАУТРА

Курс наўнага долара на «чорным рынку»
1055

Паважаныя чытачы!
Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА працягвае падпіску
Вы можаце падпісацца ў любы час, газета будзе прыходзіць да Вас з першага дня наступнага месяца.

«Самародак» важыў 15 мільёнаў

Міхал ЗАЛЕСКІ

Прэс-цэнтар Дзяржаўнага камітэта па фінансавых расследаваннях паведаміў пра разгледжанае ў калегіі выканання дэкрэта А. Лукашэнка №15 «Пра неадкладныя захады па абароне спажывецкага рынку». Дэкрэт ваяўся працу, а правапарушэнні растуць. Папераў на тавар у фірмах, дзе праходзіць правёрка, альбо не былі, альбо тыя паперы неспраўдны. Ведамыя статэстыка сведчыць, што 82% суб'ектаў гаспадарання парушаюць дэкрэт.

Жлобінскія КДБісты злавілі трох маскоўскіх рэкеціраў. Тыя хацелі адабраць у тамтэйшага чалавека 5 тысяч долараў, а каб ён хутчэй варушыўся, забралі аўтамабіль Volkswagen.

Супрацоўнікі ДКФР узбудзілі крымінальную справу ў адносінах да дырэктара ТАА «Самародак». Ягоная фірма гандлявала МАЗамі з Украінай без ліцэнзій і недаплаціла дзяржаве 15 мільёнаў рублёў падатку. Увесь прыбытак «Самародак» пайшоў на карысць дзяржавы.

Маладыя не хочуць вучыцца

Ірына ШАНЦАВА

45 маладых педагогаў, якія закончылі ВНУ сёлета, — 4% выпускнікоў педагогічных спецыяльнасцяў — не прыбылі да месца сваёй работы ў Гомельскай вобласці без паважлівай прычыны. Такія звесткі прывёў начальнік упраўлення адукацыі Гомельскага аблвыканкама Андрэй Лук'яновіч на прэс-канферэнцыі з кастрычніка.

Ён паведаміў, што раённыя аддзелы адукацыі звярнуліся ў пракуратуру з просьбай адшукваць гэтых педагогаў і прыцягнуць іх да адказнасці. Падставай для гэтага, паводле слоўваў начальніка ўпраўлення, з'яўляецца дзеючая ў Беларусі норма, згодна з якой выпускнікі ВНУ, якія не жадаюць адпрацоўваць на дзяржаўнай службе два гады, абавязаныя пакрыць бюджэтныя затрачаны на нанучанне сродкі. Урэшце, як адзначыў А. Лук'яновіч, такіх прэцэдэнтаў у вобласці пакуль не было.

БелаПАН

«За заклік да байкоту»

Алесь ШМЯЛЁЎ

На канец месяца па Беларусі ўжо было асуджана больш за дзесяць грамадзянаў па фармулёўцы «за заклік да байкоту», а яшчэ калі трыццаці чакалі суда ў бліжэйшыя два тыдні. Каля дзясяці чалавек было затрымана і адпущана без складання пратакола, але ў іх былі адабраныя і запісаныя агітацыйныя матэрыялы.

Сярод вядомых персонаў перад судом паўсталі дэпутатка Вярхоўнага Савета Людміла Гразнова, а ў вышук за заклікі да байкоту знаходзяцца таксама старшыня Сацыял-дэмакратычнай Грамады Станіслаў Шукшэвіч і старшыня БНФ Віцук Вячорка. Усе яны «папаліся» падчас мітынгу на плошчы Бангалор 1 кастрычніка, калі ў сваіх правах заклікалі да байкоту выбараў. Судзяца Савецкага суда Іна Шэйко пакуль не вынесла ніякага рашэння па справе Гразновай, бо, па яе словах, «пакуль сумняняецца». Каля кватэраў С. Шукшэвіча і В. Вячоркі рэгулярна дзяжуряць міліцыйскія патрулі.

Прафсаюзы рыхтуюць акцыі пратэсту

Рыгор БУЯН

Разліковыя рахункі Федэрацыі прафсаюзаў (ФПБ) і санаторна-курортнага аб'яднання «Белпрафсаюзкурорт», арыштаваныя 27-28 верасня, дагэтуль застаюцца замарожанымі: спынены ўсе фінансавыя аперацыі. Прафсаюзнае кіраўніцтва заяўляе, што інспекцыя Дзяржаўнага падатковага камітэта па Цэнтральным раёне Мінска «замарозіла» рахункі кіраўніцтва справамі ФПБ і Савета ФПБ беспадстаўна, каб сарваць заплаваны на 10-11 кастрычніка з'езд ФПБ. Палітыка на раскол прафсаюза на руху працягваецца.

Родныя палітвязняў на «Ілюзіі адрэзласці»

Алесь ШМЯЛЁЎ

Міжнародная фотавыстава «Ілюзіі адрэзласці» адкрылася ў Нацыянальным мастацкім музеі. Шведская фотамастачка Марыя Сёдэберг выставіла фотанапавод, прысвечанае беларускім палітзняволеным, а дакладней — іх родным і дзецям. На ім змешчаны не друкаваныя раней фотаздымкі родных Валерыя Шчукіна, Андрэя Клімава і Міхаіла Чыгіра, Міколы Статкевіча і Васіля Лявонова. Марыя Сёдэберг была здзіўленая, што ёй дазволілі выставіць работу ў дзяржаўным музеі.

У труне я бачыў тыя грошы!

Падатковы інспектар патрабаваў 5.000 долараў ад прадпрямальніка

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Супрацоўнік падатковай інспекцыі аднаго з раёнаў Мінска быў затрыманы па падарэзні ў вымаганні хабару ў памеры 5.000 долараў. Пра гэта паведаміла прэс-група ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі па Мінску і Мінскай вобласці.

3 годна з паведамленнем, 20 верасня супрацоўнікі КДБ разам з байцамі спецгрупы «Альфа» затрымалі ў краме «Рыту-

альныя паслугі» двух непрацуючых жыхароў Мінска, якія вымагалі ў аднаго беларускага прадпрямальніка 5.000 долараў.

Падчас папярэдняга разбіральніцтва высветлілася, што гэтыя сродкі затрыманыя вымагалі не для сябе, а для іншай асобы — падатковага інспектара. Інспектар днём быў затрыманы і змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання КДБ. Супраць яго ўзбуджана крымінальная справа па арт. 169 Крымінальнага кодэкса Беларусі — «Атрыманне хабару». Вядзецца следства.

Грошы, падрыхтаваныя для вымагальнікаў, былі знойдзены ў скрыні з інструментамі сярод трунаў, гатовых да продажу.

Супрацоўнікі КДБ паведамілі нам, што ахвяра вымагальнікаў не мае ніякага дачынення да самой крамы «Рытуальныя паслугі». На іх думку, крама выкарыстоўвалася ў якасці «перавалачнага пункта» для перадачы грошай. Яны дапусцілі таксама, што існавала пэўная дамоўленасць паміж «пасаднікамі»-вымагальнікамі і гаспадаром магазіна аб магчымасці такога выкарыстання.

Юлію Чыгір судзяць за міліцэйскае вуха

Алесь ПАЎЛОВІЧ

У Фрунзенскім судзе Мінска пачаўся працэс па справе жонкі экс-прэм'ера Юліі Чыгір. Яе судзяць за тое, што яна, абараняючыся ад нападу міліцыянта, пакусала яго за вуха. Цяпер гэты факт разглядаецца як доказ віноўнасці Ю. Чыгір. Ёй пагражае да пяці гадоў зняволення па абвінавачванні ў насяненні траўмы міліцыянту і год за тое, што быццам бы перашкаджала міліцыі выконваць свае абавязкі.

Нагадаем, што падзеі, якія будзе аналізаваць суд, адбыліся

ў траўні, у апошні дзень працэсу над экс-прэм'ерам Міхаілам Чыгіром. На агаляшанне прысуду ў Мінскі гарадскі суд прыйшло шмат людзей, але не менш нагналі туды і міліцыянты, у тым ліку ў цывільных строях. Сваякам і сябрам экс-прэм'ера на гонак суда, каб утаварыць міліцыянтаў прапусціць сваякоў, і трапіла ў сапраўдную бойку — амапаўцы адцягнулі жадаючых патрапіць у залу суда. Дасталося і жонцы экс-прэм'ера. Яе за-

ду скапіў адзін з міліцыянтаў, пачаў цягнуць у будынак. «Я паспрабавала вырвацца, але пакольні мае рукі былі як у цяска, то я пусціла ў дзеянне адзінае, што застаецца ў такіх выпадках, — зубы. Хай яшчэ дзвякуе, што мне трапіла вуха, а не носіці што іншае», — распавядала потым Юлія Чыгір.

Суд пачаўся і, паводле канфідацыйнай інфармацыі, ужо ёсць загад звернуць на асуджэнне Юліі Чыгір за пакусненне міліцэйскага вуха да грашовага штрафу і года папраўчых работ. Ці выканаюць суддзі гэты загад?

Тэатральная зліта салідарызецца з «Вольнай сцэнай»

Кірыя МАНУЙЛА

Тэатральная беларуская грамадскасць адгукнулася на зварот акцёраў «Вольнай сцэны» да творчай інтэлігенцыі не заставацца ў баку ад таго, што робіцца з гэтым тэатрам.

Старшыня Саюза тэатральных дзеячаў Аляксей Дударэў, мастацкі кіраўнік Тэатра юнагта гледача, Купалаўскага і Горкаўскага тэатраў Андрэй Андросік, Валерый Раеўскі і Барыс Луцэнка, а таксама народныя артысты Расціслаў Янкоўскі звярнуліся да міністра культуры Аляксандра

Сасноўскага з просьбай аб аўдыенцыі дзеля абмеркавання канфілікту. Міністр хавацца ад тэатральнай эліты краіны не стаў, і ў сераду гэтая сустрэча адбылася.

Галоўны рэжысёр ТЮГа Андрэй Андросік расказаў, што рада Саюза тэатральных дзеячаў вымагае ад Аляксандра Сасноўскага «прыняць рашэнне, якое б змякчыла сітуацыю, галоўным чынам, маральную». Гэта значыць, мусіць з'явіцца «незалежная фігура па-над канфілітам». У адказ міністр культуры паабяцаў сустрэцца і з новым мастацкім кіраўніком «Вольнай сцэны» — Валерыем Анісенкам, і з колішнім Валерыем Мазынікам,

а таксама з трупай тэатра, а потым падумаць.

Што даць гэты перамоўны працэс — паглядзім. Бо ёсць вялікі сумнеў, што ўсё залежыць менавіта ад спадара Сасноўскага, а не ад кагосьці вышэй за ўладзе.

Тым часам салідарны ліст артыстаў Гродзенскага абласнога тэатра ў падтрымку калегам з «Вольнай сцэны» напісаны на абструкцыю ў абласным упраўленні культуры. Да ўсяго ў тэатральных колах кажуць, што па ўсіх тэатрах Беларусі аддадзены негалоўныя загады, у выпадку калі вольнасьцінаў не наважаша пакінуць. Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі, не браць іх на працу.

Літоўская пракуратура Усхопчыку не ўказа

Рыгор БУЯН

Колішні кіраўнік Вільнюскага вайсковага гарнізона, цяпер намеснік міністра абароны Беларусі Уладзімір Усхопчык адмовіўся ехаць у пракуратуру суседняй Літвы.

Прызначэнне У. Усхопчыка намеснікам міністра абароны Беларусі выклікала міжнародны скандал. Літоўская Феміда ўзбудзіла ў адносінах да генерал-лейтэнанта крымінальную справу за «ўдзел у забойствах 13 студзеня 1991 года». У ноч на 13 студзеня, камандуючы Вільнюскага гарнізонам Уладзімір Усхопчык кінуў танкі на штурм Вільнюскай тэлевежы ды Літоўскага радыё. У выніку прымянення сілы да ўдзельнікаў масавых выступленняў 13 чалавек загінулі, больш за 100 атрымалі цяжкія пашкоджанні. Менавіта крывавае падаў-

ленне выступленняў за незалежнасць стала прычынай крымінальнага пераследу У. Усхопчыка. У сярэдзіне траўня Аляксандр Лукашэнка прызначыў генерал-лейтэнанта намеснікам міністра абароны. Гэта выклікала надзвычайную рэакцыю як уладаў Літвы, так і грамадскасці, якая выказала намер праз Міжнародны суд у Гааге дабіцца суда над «ваенным злачынцам».

Пачынаючы з 91-га года, літоўскія ўлады двойчы прасілі ўрад Беларусі выдаць Уладзіміра Усхопчыка, і двойчы атрымалі адмову. У чэрвені генеральны пракурор Літвы папрасіў беларускага калегу ўручыць Уладзіміра Усхопчыку судовую позову, каб той 2 кастрычніка радыё. У выніку прымянення сілы да ўдзельнікаў масавых выступленняў 13 чалавек загінулі, больш за 100 атрымалі цяжкія пашкоджанні. Менавіта крывавае падаў-

Рабаўнікі «чайнакоў» затрыманыя

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Мінская абласная міліцыя знайшла і затрымала банду злодзеяў, якія абрабавалі пасажыраў двух аўтобусаў, што ехалі з Мінска ў Маскву.

Гэта было бадай самае гучнае злачынства жніўня. Тады адразу 63 чалавекі былі абрабаваныя, адзін паранены. Скрадзена грошай на некалькі дзесяткаў тысяч долараў. І ўсё гэта зрабілі за дваццаць хвілін пацяра малых мужчынаў, якія дагэтуль мірна ехалі разам з іншымі «чайнакамі» быццам бы па закупы ў Расію. Калі аўтобусы аддзіліся ад Мінска на 50 кіламетраў, зламыснікі раптам нацягнулі на твары чорныя шапкі з дзіркамі для

вачэй, дасталі зброю і загадалі ўсім асцігнаць аддаць грошы. Супраць пасажыраў былі спыненыя стрэлы па вокнах, а калі адзін з вадзіцеляў правіў непадаркаванне, яго «выхавалі» куляй у нагу. Заключны момант бандыйскай аперацыі адбываўся блізу вёскі з сімвалічнай назвай Новае Жыццё. Там налетчыкаў чакала белая ішмарка, на якой ўсе пацэра і з'ехалі ў шчасліваю, як ім здавалася, будучыню.

Вяданне прыкметаў аўтамабіля дапамагло сышчыкам. Як і тое назіранне пацярпелых, што адзін са злодзеяў карыстаўся пэйджэрамі, а ў другога рукі былі ў татуіроўках. Днямі банду «ілжэчайнакоў» злавілі. Усе пацяра з'яўляюцца грамадзянамі Беларусі, двое — жыхары Мінска.

КДБ злавіў падрывнікоў

Ірына ШАНЦАВА

10 кілаграмаў тратылы канфіскаваны супрацоўнікамі КДБ па Гомельскай вобласці падчас аперацыі па папярэджанні тэрарыстычных актаў.

Уладаўнікамі ўзрыўчаткі былі пацэра гамельчан, прычым ёсць падставы меркаваць, што яны стварылі групу і кожны выконвае сваю функцыю. Трое з іх затрымалі пры спробе збыць 3

кілаграмы выбуховага рэчыва — сыпучы тратыл — па цане 600 долараў ЗША за кілаграм. Затым затрымалі яшчэ двое, якія займаліся пастаўкай узрыўчаткі: падчас вобску ў аднаго з іх канфіскавалі яшчэ 7 кілаграмаў тратылу.

Упраўленне КДБ адмаўляецца паведаміць, якія-небудзь звесткі аб чалавеку, які хацеў стаць пакупніком выбуховага рэчыва. Узбуджана крымінальная справа па артыкуле 213 часткі 1 КК Беларусі.

БелаПАН

Беларусь экспартуе «секс па тэлефоне»

Міхась КАРПОВІЧ

Саудаўская Аравія вырашыла адключыць аўтаматычную тэлефонную сувязь з Беларуссю і яшчэ з 20 краінамі свету, дзе дзейнічаюць службы «секса па тэлефоне».

Гэтае рашэнне было прынятае дзяржаўнай тэлекамунацыйнай кампаніяй Саудаўскай Аравіі пасля таго, як да яе сталі паступаць рахункі з каласальнымі сумами за «гарачыя» тэлефонныя

перамовы, якія, у асноўным, вядуць маладыя людзі і падлеткі. Але справа нават не ў грошах. Пад пагрозай апынулася маральная чысціня кожнага саудаўца.

З 1 кастрычніка звязавіцца з гэтымі краінамі саудаўцы могуць толькі праз адмысловую аўтаматычную аперацыйную сістэму, якая фільтруе ўсе тэлефонныя званкі ў «падаронныя» краіны.

Як паведамавае расійскае радыё «Маяк», прыкладу Саудаўскай Аравіі ў бліжэйшы час паследзе і Кувейт.

На Польшчу!

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

3 аўтар абудзецца чарговы матч беларускай футбольнай зборнай у рамках адборачнага турніра да чэмпіянату свету 2002 года. Нашы футбалісты, якія мець таму ў выдатным стылі перамаглі каманду Уэльса і цяпер знаходзяцца на самым версе адборачнай групы, едучы ў польскі горад Лодзь, каб згуляць з яшчэ адным лідэрам, камандай Польшчы. Паліякі месцятамусенсашына разграмілі Украіну. Га-

лоўны трэнер зборнай Беларусі Эдуард Малафееў спадзяецца ў гэтай гульні толькі на перамоту.

На гульні ў Лодзь выявіцца вялікая група падтрымкі — прынамсі паўтысячы бальшычкі. Будучы на футболе і некалькі дзесяткаў сябраў маладзёжных апазіцыйных арганізацый, якія падтрымаюць беларусаў бела-чырвоная-белымі сцягамі. Карэспандант НАШАЙ СВАБОДЫ будзе прысутнічаць у Лодзі на гэтай вельмі важнай гульні.

ПОНЕДЕЛЬНИК • 9 ОКТЯБРЯ

8.00	Резонанс.	14.40	русских композиторов. Гербы России.
9.00	Новости.	15.00	Новости.
9.10	Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.	15.10	«Маленький бродяга». Сериал.
9.25	«Сегодня с вами...» Генеральный директор ОАО «Коммунарка» Петр Сытко.	15.35	Опыты в стихах и прозе К.Б. Паустовского.
9.50	Теленавигатор.	16.25	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.
10.10	Здоровье. Тележурнал.	17.30	Новости культуры.
10.35	Туробъекты. Путешествия, встречи, отдых.	17.40	«Мир авиации».
11.00	Новости.	18.05	«Из концертного зала».
11.10	«Все мои дети». Телесериал.	18.40	«Кто там...».
11.55	«Судьба человека». Андрей Кизимов.	19.05	Вечерняя сказка.
12.25	Телевизионный Дом кино. Открытый российский фестиваль «Кинотавр».	19.15	«Рекс». Мультсериал.
13.00	Новости.	19.30	Новости культуры.
13.10	Дневной сеанс. Ю.Беляев в приключенческом худ. фильме «ПО СЛЕДУ ВЛАСТИНА» («Мосфильм»).	19.50	«Ночлежка». Телеверсия спектакля. Часть 1-я.
14.35	Документальный экран. «Свой голос» («Белвидеоцентр»).	21.00	После новостей.
15.00	Новости.	21.20	«Ночлежка». Телеверсия спектакля. Часть 2-я.
15.10	Мультфильм «Телегун» (Международный Французский Канал). 6-я серия.	22.30	Музыка во дворах.
15.25	«ВОЛЯ ВСЕЛЕННОЙ». Худ. фильм для детей («Беларусьфильм»).	23.00	Новости культуры.
16.30	«А музыка звучит...» Певческое поле. Программа с участием Академического хора Белтелерадиокомпаний.		
17.00	Новости (с субтитрами).		
17.15	Столица. Информационно-аналитическая программа.		
17.45	Мультфильм.		
18.00	«Выборы-2000».		
19.00	Новости.		
19.15	Политические диалоги.		
19.50	«Все мои дети». Телесериал.		
20.40	Кольбельная.		
21.00	Панорама.		
21.35	Событие.		
21.50	Гангстерская комедия «КАР-ТЫ, ДЕНЬГИ, ДВА СТОЛА» (Великобритания-США).		
23.35	Третий тайм.		
0.05	Новости.		
13.30	Программа «Вместе».		
14.00	Новости.		
14.20	Мультсериал «Охотники за привидениями».		
14.45	Звездный час.		
15.15	...До шестнадцати и старше.		
15.55	«Вавилонская башня». Сериал.		
17.00	Новости.		
17.25	«Приговоренные к жизни». Спецрепортаж.		
17.45	Погода.		
17.50	Жди меня.		
18.35	Сериал «Ускоренная помощь-2».		
19.10	Сериал «Черная комната: Бусидо».		
19.50	Спокойной ночи, малыши!		
20.00	Время.		
21.00	Сериал «X-файл».		
22.35	Взгляд.		
23.30	Новости.		
23.45	«Паранормальные явления. Закрытое досье».		
07.00	08.00 Вести.		
07.30	Москва - Минск.		
07.50	Городские новости.		
08.15	Черным по белому.		
08.20	Декорная часть.		
08.35	«Приключения Папируса».		
09.00	«Мануэла». Сериал.		
10.00	Вести.		
10.30	«Санта-Барбара». Сериал.		
16.00	Вести.		
16.30	«ЗВЕЗДА ЛЮБВИ». Худ. фильм.		
18.00	«История любви». Сериал.		
19.00	Вести.		
19.50	Сериал «Следствие ведут знатоки».		
21.25	Премьера док.фильма «Потерянный рай». Часть 1-я.		
22.00	Вести.		
22.30	После «Вестей».		
22.40	Декорная часть.		
22.50	«Мерсалим-2000». Док. фильм.		
23.00	Сериал «Следствие ведут знатоки».		
00.15	Прогноз погоды.		
07.05	Новости культуры.		
07.20	После новостей...		
07.40	«ЗЛОБЕДНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ». Худ. фильм.		
08.50	Концерт-балет.		
09.35	Зарубежное документальное кино.		
10.25	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.		
11.30	Новости культуры.		
11.40	«РОБИНЗОН КРУЗО». Худ. фильм.		
13.20	Живое дерево ремесел.		
13.30	Новости культуры.		
13.45	Мультипликация 90-х годов.		
14.30	Симфонические миниатюры		

ВТОРНИК • 10 ОКТЯБРЯ

17.30	Новости культуры.	17.40	«Ночлежка».
17.50	«Быть звездой».	18.20	«Дитя из жизни».
19.00	Вечерняя сказка.	19.10	«Рекс». Мультсериал.
19.30	Новости культуры.	19.50	«Хроника хлебного поля». Док. фильм.
20.35	После новостей...	20.55	«ТРИ ЦВЕТА. СИНИЙ». Худ. фильм.
22.30	Играет А.Сороков.	23.00	Новости культуры.
05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30	Сегодня утром.		
05.15	Спорт, погода.	05.20	Криминал.
05.35	Большие деньги.	05.50	Впрок.
06.15	Криминал.	06.20	Карданный вал.
06.35	Мультфильм.	06.50	Большие деньги.
07.15	Спорт, погода.	07.20	Впрок.
07.45	Карданный вал.	07.55	Сериал «Улицы разбитых фонарей-1».
09.00	Сегодня.	09.20	Сериал «Скорая помощь».
10.10	Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».	11.00	Сегодня.
11.25	Сериал «Форт Саган».	12.25	Интересное кино.
13.00	Сегодня.	13.30	Горей дня без галстука.
14.00	Старый телевизор.	15.00	Сегодня.
15.30	Сериал «Элен и ребята».	16.35	Впрок.
16.45	Сериал «Полицейская академия».	17.40	Криминал.
18.00	Сегодня.	18.30	Горей дня.
18.55	Сериал «Улицы разбитых фонарей-1».	20.05	Суд идет.
21.00	Сегодня.	21.40	Сериал «Скорая помощь».
22.40	Тушите свет.	23.00	Сегодня в полночь.
23.30	«Антропология».		
05.00	День за днем.	05.45	Дорожный патруль.
05.55	День за днем.	08.00	Новости.
08.10	Триллер «ПИСЬМА УБИЙЦЫ».	10.05	Сериал «Западное крыло».
11.05	Скандалы недели.	12.00	День за днем.
13.30	«Питерс поп-шоу».	14.00	Новости.
14.15	Телемагазин в Минске.	14.30	Сериал «Богатые тоже плачут».
15.25	«Отдохнем».	15.35	Телемагазин в Минске.
15.55	Телемагазин в Минске.	17.05	Сериал «Декорная аптека III».
17.40	Дорожный патруль.	17.55	«Юристы».
18.30	«Питерс поп-шоу».	19.00	Вести.
19.30	«Академия собственных Аши-бок».	20.25	Сериал «Западное крыло».
21.25	Дорожный патруль.	21.45	Новости.
22.05	Сериал «Алло, Алло!».	22.40	«Алле, народ!».
23.00	ДИСК-канал.	23.30	ДИСК-канал.
23.30	Мужчина и женщина. Анатолий Приставкин.	01.10	Дорожный патруль.
23.50	Криминальная драма «ПРЕСТУПЛЕНИЕ».		
01.35	Формула скорости.		
01.50	Прогноз погоды.		
07.05	Новости культуры.		
07.20	После новостей...		
07.40	«ТРИ ЦВЕТА. СИНИЙ». Худ. фильм.		
09.15	«Вивальди-оркестр» в Царь-цыню.		
09.40	«Хроника хлебного поля». Док. фильм.		
10.25	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.		
11.30	Новости культуры.		
11.40	«БОРЕЦ И КЛОУН». Худ. фильм.		
13.30	Новости культуры.		
13.45	Мультипликация 90-х годов.		
14.15	Выступает фортепианный дуэт - Н.Петров и Т.Алиханов.		
14.40	Гербы России.		
14.55	Программа передач.		
15.00	Новости.		
15.10	«Маленький бродяга». Сериал.		
15.35	Вариации на тему «Моцарт и Сальери».		
16.25	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.		

СРЕДА • 11 ОКТЯБРЯ

8.00	Новости.	13.10	«Мы были...».
8.15	«Сегодня с вами...» Солист Национального театра оперы Республики Беларусь заслуженный артист Беларуси Михаил Жилок.	13.30	Новости культуры.
8.40	Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.	13.45	Мультипликация 90-х годов.
9.00	Новости.	14.15	А.Бородин. Квартет № 2.
9.15	«САВРАСКА». Худ.фильм для детей (к/ст им.А.Довженко).	14.45	Гербы России.
10.20	«Вместе - в третье тысячелетие». Знакомство с участниками Международного фестиваля-конкурса детских программ на «Славянской базе» в Витебске-2000».	15.00	Новости.
11.00	Новости.	15.10	«Маленький бродяга». Сериал.
11.10	«Все мои дети». Телесериал.	15.35	Иван Тургенев и Полина Виардо.
11.55	Ок. О рекламе и не только...	16.30	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.
12.15	Компьютерный полигон.	17.30	Новости культуры.
12.35	На соискание Государственной премии Республики Беларусь. Цикл «Древо жизни».	17.40	Штрихи к портрету художника.
13.00	Новости.	18.05	Кто мы? «Россия на Кавказе».
13.10	Дневной сеанс. Е.Сафонова в худ.фильме «СОФЬЯ КОВАЛЕВСКАЯ» («Ленфильм»).	18.30	«Ю времени и о себе».
14.30	Ток-шоу «Карамболь» с участием группы «Ария».	19.10	Вечерняя сказка.
15.00	Новости.	19.20	«Рекс». Мультсериал.
15.15	Мультфильм.	19.30	Новости культуры.
15.45	Видимо-невидимо.	19.50	Дуэль Вадима Делоне.
17.00	Новости (с субтитрами).	20.45	После новостей...
17.15	«Макаенка,9». Информационно-аналитическая программа по письмам зрителей.	21.05	«ТРИ ЦВЕТА. БЕЛЫЙ». Худ. фильм.
17.45	Лотерея «Толка».	22.30	«Апокалипсис... и Гюнтер Грасс».
18.00	«Выборы-2000».	23.00	Новости культуры.
18.55	Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Беларусь - Армения. Прямая трансляция. В перерыве (19.45) - Новости.		
21.00	Панорама.		
21.35	Событие.		
21.50	С.Бондарчук и Э.Быстрицкий в худ.фильме «НЕОКОНЧЕННАЯ ПОВЕСТЬ» (к/ст «Ленфильм»).		
23.25	Королевская охота.		
23.55	Новости.		
08.00	Новости.		
08.20	«Вавилонская башня». Сериал.		
09.20	Сериал «Убойная сила: Рикшет».		
10.25	«Прогулки с динозаврами».		
11.00	Новости.		
13.30	Программа «Вместе».		
14.00	Новости.		
14.20	Мультсериал «Охотники за привидениями».		
14.45	Зов джунглей.		
15.15	...До шестнадцати и старше.		
15.55	«Вавилонская башня». Сериал.		
17.00	Новости.		
17.30	Комедия «ПОГОВОРИ НА МОЕМ ЯЗЫКЕ».		
17.55	Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная России - сборная Люксембурга.		
18.45	Погода.		
20.00	Время.		
21.00	Комедия «НА РЫБАЛКУ!».		
22.45	Шахматные короли.		
23.45	Новости.		
00.00	Сериал «Темные небеса».		
08.00	Вести.		
08.15	Черным по белому.		
08.20	Декорная часть.		
08.35	«Приключения Папируса».		
09.00	«Мануэла». Сериал.		
10.00	Вести.		
10.30	«Санта-Барбара». Сериал.		
16.00	Вести.		
16.30	«ЗВЕЗДА ЛЮБВИ». Худ. фильм.		
18.00	«История любви». Сериал.		
19.00	Вести.		
19.50	Сериал «Следствие ведут знатоки».		
21.25	Премьера док.фильма «Потерянный рай». Часть 1-я.		
22.00	Вести.		
22.30	После «Вестей».		
22.40	Декорная часть.		
22.50	«Мерсалим-2000». Док. фильм.		
23.00	Сериал «Следствие ведут знатоки».		
00.15	Прогноз погоды.		
07.05	Новости культуры.		
07.20	После новостей...		
07.40	«ЗЛОБЕДНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ». Худ. фильм.		
08.50	Концерт-балет.		
09.35	Зарубежное документальное кино.		
10.25	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.		
11.30	Новости культуры.		
11.40	«РОБИНЗОН КРУЗО». Худ. фильм.		
13.20	Живое дерево ремесел.		
13.30	Новости культуры.		
13.45	Мультипликация 90-х годов.		
14.30	Симфонические миниатюры		

ЧЕТВЕРГ

8.00	Новости.
8.15	Сельчане. Минская область.
8.40	Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00	Новости.
9.10	Королевская охота.
9.40	Мультфильм.
	«Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Витебская область. Часть 4-я.
11.00	Новости.
11.15	«Все мои дети». Телесериал.
12.00	На соискание Государственной премии Республики Беларусь. Цикл «Древо жизни».
12.25	«Туровская легенда». Фильм-концерт (ТО «Телефильм»).
13.00	Новости.
13.10	Дневной сеанс. «СОФЬЯ КОВАЛЕВСКАЯ». Худ. фильм. 2-я серия. «Света».
14.20	Мастерская. Художник Вячеслав Захаринский.
14.40	Документальный экран. «Хок-ловка» (Пермское ТВ).
15.00	Новости.
15.15	«СОЛДАТЕНОК». Короткометражный худ.фильм для детей (Кирилловский ТВ).
15.55	Земляки. По страницам прошлых передач.
17.00	Новости (с субтитрами).
17.10	Арсенал. Программа об арм.
17.35	Усадьба. Программа для дачников.
18.00	«Выборы-2000».
19.00	Новости.
19.15	Молодежный сериал «Сити».
19.40	Телебарометр. Прогноз погоды.
19.55	«Все мои дети». Телесериал.
20.40	Кольбельная.
21.00	Панорама.
21.35	Событие.
21.45	Премьера док.фильма «Марионетки».
22.30	Мелодрама «ОБИТЕЛЬ ЛЮБВИ» (Индия). 1-я серия.
23.55	Новости.
	
08.00	Новости.
08.20	«Вавилонская башня». Сериал.
09.20	Фильм «Я ПЕРВЫЙ ТЕБЯ УВИДЕЛ».
11.00	Новости.
13.30	Программа «Вместе».
14.00	Новости.
14.20	Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45	Программа «100%».
15.15	...До шестнадцати и старше.
15.55	«Вавилонская башня». Сериал.
17.00	Новости.
17.25	«Прогулки с динозаврами».
17.55	Погода.
18.00	«Процесс».
18.40	Сериал «Империя под ударом: Глобый конвент».
19.50	Спокойной ночи, малыши!
20.00	Время.
21.00	Острозажетный фильм «СТРАННЫЕ МУЖЧИНЫ СЕМЕНОЙ ЕКАТЕРИНЫ».
23.45	Новости.
00.00	Комедия «СТЮАРТ СПАСАЕТ СЕМЬЮ».
	
08.00	Вести.
08.15	Черным по белому.
08.20	Декорная часть.
08.35	«Пес Динки». Мультсериал.
09.00	«Мануэла». Сериал.
10.00	Вести.
10.30	«Санта-Барбара». Сериал.
16.00	Вести.
16.30	«ПРОПАВШИЙ». Худ.фильм.
18.00	«История любви». Сериал.
19.00	Вести.
19.50	Приключенческий фильм «В ЗОНЕ ОСОБОГО ВНИМАНИЯ».
22.00	Вести.
22.30	После «Вестей».
22.40	Декорная часть.
22.55	Острозажетный фильм «КРАСНЫЙ СПОРТ-III».
00.30	Горячая десятка.
01.25	Прогноз погоды.
	
07.05	Новости культуры.
07.20	После новостей...
07.40	«ТРИ ЦВЕТА. КРАСНЫЙ». Худ. фильм.
09.15	Питмалιον, или Сюрпризы Амура.
09.55	Док.фильмы.
10.30	«Рамон-и-Кахаль». Сериал.
11.30	Новости культуры.
11.40	«УЧИТЕЛЬ ТАНЦЕВ». Худ. фильм. Часть 1-я.
12.55	«В прекрасном и яростном мире».
13.30	Новости культуры.
13.45	Мультипликация 90-х годов.
14.15	Произведения Д.Бортнянского. П. Чайковского.

6 кастрычніка 2000 года

Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

12 ОКТЯБРЯ

С.Рахманинова исполняет Государственная капелла России под управлением В.Полянского.

14.00 Гербы России.

15.00 Новости.

15.10 «Маленький бродяга». Сериал.

15.35 Борис Иванов. Истории моего театра.

16.30 «Рамон-и-Кахаль». Сериал.

17.30 Новости культуры.

17.40 «Котильонный принц».

18.30 «Время музыки».

18.55 Вечерняя сказка.

19.05 «Рекс». Мультисериал.

19.30 Новости культуры.

19.50 Док.фильм.

20.20 «Страсти вне времени».

20.35 После новостей...

20.55 «ТРИ ЦВЕТА. КРАСНЫЙ». Худ. фильм.

22.30 Джаз-фестиваль.

23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.

05.15, 07.15 Спорт, погода.

05.20, 06.15 Криминал.

05.35, 06.50 Большие деньги.

05.50, 07.20 Впрок.

06.20, 07.45 Карданный вал.

06.35 Мультфильм.

07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».

09.00 Сегодня.

09.20 Сериал «Скорая помощь».

10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».

11.00 Сегодня.

11.25 Сериал «Форт Саганн».

12.25 Без рецепта.

13.00 Сегодня.

13.30 Служба спасения.

14.00 Старый телевизор.

15.00 Сегодня.

15.30 Сериал «Элен и ребята».

16.35 Впрок.

16.45 Сериал «Полицейская академия».

17.40 Криминал.

17.55 Программа передач.

18.00 Сегодня.

18.25 Герой дня.

18.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».

19.55 Независимое расследование.

21.00 Сегодня.

21.40 Сериал «Скорая помощь».

22.40 Тушите свет.

23.00 Сегодня в полночь.

23.30 «Антропология».

05.00 День за днем.

05.45 Дорожный патруль.

05.55 День за днем.

08.00 Новости.

08.10 Триллер «СЕКРЕТНЫЙ АГЕНТ».

10.05 Сериал «Западное крыло».

11.05 «Радио хит».

12.00 День за днем.

13.30 «Петерс поп-шоу».

14.00 Новости.

14.15 Телемагазин в Минске.

14.30 Сериал «Богатые тоже плачут».

15.25 «Отдохнем».

15.35 Телемагазин в Минске.

15.50 Телемагазин в Минске.

17.00 Сериал «Декорная аптека III».

17.40 Дорожный патруль.

17.55 Стильное шоу «Фазон».

18.30 «Петерс поп-шоу».

18.55 Программа передач.

19.00 Новости дня.

19.30 Сериал «И снова 33 квадратных метра».

20.35 Сериал «Западное крыло».

21.35 Дорожный патруль.

21.55 Новости.

22.15 Сериал «Алло, Алло!».

22.55 «Алло, народ!».

23.10 ДИСК-канал.

23.45 Боевик «КРАХ».

01.25 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».

17.50 «Телемагазин».

18.00 Программа Кеннета Коупленда.

18.30 Музыкально-развлекательная программа.

18.45 «К-видео Top-8».

19.00 «Автопанорама».

19.10 «8 самых...».

19.20 «Виртуальный мир».

19.30 «СТВ - 24 часа».

19.45 Документальный сериал «Незримые силы животных».

20.20 «SOL - Minsk» представляет...

20.25 «Вечарница».

20.40 «Новости».

20.55 Сериал «Семейный альбом».

21.45 «К-видео».

22.05 Кинокомедия «НАСТОЯЩИЕ ДРУЗЬЯ».

НОЧНОЙ КАНАЛ

23.50 Новости.

00.00 «Foxu-music» с Тамарой Лисицкой.

01.00 Гурман-клуб.

01.20 Звезды в ночи. BON JOU!

02.50 СТВ-24 часа.

ПЯТНИЦА • 13 ОКТЯБРЯ

8.00 Новости.

8.10 Столица. Информационно-аналитическая программа.

8.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.

9.00 Новости.

9.10 Мультисериал.

9.40 Столичный хит. Музыкально-развлекательная программа.

10.20 Усадьба. Программа для дачников.

10.45 Телебарометр. Прогноз погоды.

11.00 Новости.

11.15 «Все мои дети». Телесериал.

12.00 «Маринетт». Док.фильм.

12.40 Сделано в Беларуси. ИП «Морозпродукт».

13.00 Новости.

13.15 Дневной сеанс «СОФЬЯ КОВАЛЕВСКАЯ». Худ. фильм («Ленфильм»). 3-я серия, заключительная. «Математика».

14.25 Бон тон. Тележурнал моды.

15.00 Новости.

15.10 «ЗОЛОТЫЕ РОГА». Худ. фильм для детей (к/с им. М.Горького).

16.20 Регион. Передача из Гродно.

16.45 Телебарометр. Прогноз погоды.

17.00 Новости (с субтитрами).

17.10 «Марсово поле». Музыкально-развлекательная программа.

17.25 Документальный экран. «Магистраль» (ТО «Телефильм»).

17.45 «По замкнутому кругу». Телеочерк о судьбе детей из неблагополучных семей.

18.00 «Выборы-2000».

19.00 Новости.

19.15 Молодежный сериал «Сити».

19.40 Фильмы братьев Люмьер (Международный Французский Канал). 21 - 30 серия.

19.50 «Все мои дети». Телесериал.

20.40 Космическая.

21.00 Панорама.

21.35 Событие.

21.50 Мелодрама «ОБИТЕЛЬ ЛЮБВИ» (Индия). 2-я серия.

23.15 Новости.

23.25 Детектив «КОНДОР» (Венгрия).

08.00 Новости.

08.20 «Вавилонская башня». Сериал.

09.25 Сериал «Империя под ударом: Голубой конверт».

10.30 «Прогулки с динозаврами».

11.00 Новости.

13.30 Программа «Вместе».

14.00 Приключенческий фильм «РОБИНЗОН КРУЗО».

15.45 «Ералаш».

15.55 «Вавилонская башня». Сериал.

17.00 Новости.

17.25 «Прогулки с динозаврами».

17.55 Программа передач.

18.00 Погода.

18.05 Спасатели. Экстренный вызов.

18.40 Поле чудес.

19.50 Сюжетной ночи, малыши!

20.00 Время.

20.45 Космел-9.

21.30 Сериал «Черная комната: Бу-сидо».

22.05 Новости.

22.25 Триллер «СТОЛИК НА ОДНОГО».

08.00 Вести.

08.15 Черным по белому.

08.20 Декорная часть.

08.35 «Пес Динки». Мультисериал.

09.00 «Мануэла». Сериал.

10.00 Вести.

10.30 «Санта-Барбара». Сериал.

16.00 Вести.

16.30 «Башня».

17.05 «Акуна матата».

18.00 «История любви». Сериал.

18.55 Программа передач.

19.00 Вести.

19.30 Подробности.

19.50 «Два роля».

20.50 «Аншлаг» и К.

22.00 Вести.

22.30 После «Вестей».

22.40 «В пятницу вечером».

23.40 Острооживетный фильм «В ПОГОНЕ ЗА ТЕНЬЮ».

01.30 Декорная часть.

01.40 Формула скорости.

02.05 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.

07.20 После новостей...

07.40 «БАР НА ПЕРЕКРЕСТКЕ». Худ. фильм.

09.05 Шагал о Шагале.

09.35 «Ночь короткая...» Док.фильм.

10.25 «Рамон-и-Кахаль». Сериал.

11.30 Новости культуры.

11.40 «УЧИТЕЛЬ ТАНЦЕВ». Худ.

фильм. Часть 2-я.

12.45 «Воскресенье в провинции». Алука.

13.30 Новости культуры.

13.45 Мультипликация 90-х годов.

14.15 К.Дебюсси. Три нокturna.

14.40 Гербы России.

15.00 Новости.

15.10 «Маленький бродяга». Сериал.

15.35 Женщины в жизни Ивана Бунина.

16.25 «Рамон-и-Кахаль». Сериал.

17.40 «Выбранные места из...».

17.55 Русский придворный костюм.

18.20 «XX век в кадре и за кадром».

19.10 Вечерняя сказка.

19.15 «Рекс». Мультисериал.

19.30 Новости культуры.

19.50 «Ночь короткая...» Док.фильм.

20.45 После новостей...

21.05 «БАР НА ПЕРЕКРЕСТКЕ». Худ. фильм.

22.30 Вечера с Оливером Кимом.

23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.

05.15, 07.15 Спорт, погода.

05.20, 06.15 Криминал.

05.35, 06.50 Большие деньги.

05.50, 07.20 Впрок.

06.20, 07.45 Карданный вал.

06.35 Мультфильм.

07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».

09.00 Сегодня.

09.20 Сериал «Скорая помощь».

10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».

10.55 Программа передач.

11.00 Сегодня.

11.25 Сериал «Форт Саганн».

12.25 Путешествие натуралиста.

13.00 Сегодня.

13.30 Криминал.

14.00 Старый телевизор.

15.00 Сегодня.

15.30 «Улица Сезам».

15.55 Сериал «Элен и ребята».

16.35 Впрок.

16.45 Сериал «Полицейская академия».

17.40 Криминал.

18.00 Сегодня.

18.45 «Глас народа».

20.05 «О, счастливицы!».

21.00 Сегодня.

21.45 «Женский взгляд».

22.20 Боевик «ШОК».

00.10 Спортивные танцы. Кубок мира среди профессионалов.

05.00 День за днем.

05.45 Дорожный патруль.

05.55 День за днем.

08.00 Новости.

08.10 Боевик «КРАХ».

10.05 Сериал «Западное крыло».

11.00 «Мое кино».

11.30 «Без вопросов».

12.00 День за днем.

13.30 «Петерс поп-шоу».

14.00 Новости.

14.15 Телемагазин в Минске.

14.30 Сериал «Богатые тоже плачут».

15.25 «Отдохнем».

15.35 Телемагазин в Минске.

15.50 Телемагазин в Минске.

17.05 «Амб-ТВ».

17.35 Дорожный патруль.

17.50 Сериал «Самые громкие преступления XX века».

18.55 Программа передач.

19.00 Новости дня.

19.30 Боевик «ЗАКОННИК».

21.25 Новости.

21.45 Дорожный патруль.

21.55 Арабские ночи от «Дикой орхидеи».

22.25 Комедия «СЧАСТЛИВЫЙ ПЕРЕЛОМ».

00.10 ДИСК-канал.

01.15 Дорожный патруль.

17.30 Мульт-планета.

17.50 «Телемагазин».

18.00 Программа Кеннета Коупленда.

18.30 Музыкально-развлекательная программа.

18.45 «К-видео Top-8».

19.00 «Автопанорама».

19.10 «8 самых...».

19.20 «Виртуальный мир».

19.30 «СТВ - 24 часа».

19.45 Документальный сериал «Вы оневедица».

20.25 «Вечарница».

20.40 «Новости».

20.55 Сериал «Семейный альбом».

21.45 «К-видео».

22.05 Кинокомедия «НАСТОЯЩИЕ ДРУЗЬЯ».

НОЧНОЙ КАНАЛ

23.50 Новости.

00.00 Ночь с Ларисой Грибачевой.

01.00 Hi End.

02.50 СТВ-24 часа.

СУББОТА • 14 ОКТЯБРЯ

7.00 «КАК СТАТЬ ЗВЕЗДОЙ». Музыкальный худ. фильм («Ленфильм»). 1-я серия.

8.10 Сущность. Духовная программа.

8.35 Усадьба. Программа для дачников.

9.00 Новости.

9.10 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.

9.25 «Сегодня с вами...» Кандидат медицинских наук сотрудник Белорусского НИИ кардиологии Мария Ливенцева.

9.50 «Ящик для детей будущего». Международный телесериал (Германия).

10.20 «Индаба». Приключенческий телесериал (Франция).

10.45 «Все нормально, мама!». Развлекательная программа.

11.15 Компьютерный полигон.

11.35 Вершина мира. Телевикторина.

12.00 Книгосбор.

12.30 Док. фильм «Клемансо» (Международный Французский Канал).

13.30 Сериал по выходным. «На гребне волны».

14.15 Сделано в Беларуси. Белорусский государственный институт метрологии.

14.30 Познай себя. «Как справиться с душевной болью?».

15.00 Новости.

15.10 Олимп.

15.40 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Финал. Часть 1-я.

16.35 АРТ-клуб. Спектакли «АРТ» режиссера Николая Пинигина.

17.15 В.Марецкая в худ.фильме «СРЕДИ ДОБРЫХ ЛЮДЕЙ» (Киевская студия).

18.35 Авторская программа Юрия Азаренка «Тайные пружины политики».

19.00 Новости.

19.15 Из достоверных источников.

19.35 КВН. Евролига. «День фармцевта».

21.00 Панорама.

21.45 Е.Васюк и О.Аросева в комедии «ТРЕМБИТА» (Свердловская к/с).

23.20 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Динамо» (Минск) - «Неман-Беларусь» (Гродно). 2-й тайм. Видимо-невидимо.

07.00 Сегодня.

07.15 Сериал «Железный занавес».

08.15 «О, счастливицы!».

09.00 Сегодня.

09.15 Криминал.

09.40 «Экстремальные ситуации».

10.25 «Растительная жизнь».

11.00 Сегодня.

11.25 Большие деньги.

11.55 Спортивные танцы. Кубок мира среди профессионалов. Показательные выступления.

13.40 «В нашу гавань заходили корабли».

14.00 Сегодня.

14.50 «Свидетель века».

15.30 Профессия - репортер.

15.50 Интересное кино.

16.20 Док-шоу «Я и моя собака».

16.50 Сериал «Она написала убийство».

18.00 Сегодня.

18.35 «Один день».

19.00 «О, счастливицы!».

19.50 Сериал «Охота на Золушку».

21.00 Сегодня.

21.45 Боевик «РОКИИ-II».

07.00 Новости.

07.10 Слово пастыря.

07.25 Что да как.

07.40 Комедия «Альф».

08.15 Клуб путешественников.

09.00 Новости.

09.10 Смак.

09.30 Смехопанорама.

10.10 Игрой, гармонь любимая!

10.40 Детектив «ПОТЕРПЕВШИЕ ПРЕТЕНЗИИ НЕ ИМЕЮТ».

12.40 Здоровье.

13.20 Сериал «Сверхъестественное: невидимые силы животных».

14.00 Новости.

14.10 Комедия «БАФФИ».

15.05 КОАП.

15.35 «Дисней клуб».

16.05 «Ералаш».

16.15 «Чтобы помнили...» Георгий Бурков.

16.55 Программа передач.

17.00 Новости.

17.10 «Другая жизнь».

18.05 Детектив «БЕРЕГИТЕ СВОИ ЗУБЫ».

20.00 Время.

20.40 Комедия «МИСТЕР МАГУ».

22.25 Песня года.

23.15 Триллер «ОТЕЛЬ «НОВАЯ РОЗА»».

06.30 Диалог о рыбалке.

06.55 Худ.фильм «НЕПРИЯТНОСТИ С ОБЕЗЬЯНКАМИ».

08.30 «Пес Динки». Мультисериал.

08.50 «Сто пуговиц». Мультфильм.

09.00 Доброе утро, страна.

09.50 «Сто к одному».

10.35 Сам себе режиссер.

11.05 «Друзья-II». Сериал.

11.35 Золотой ключ.

12.00 «Коммисар Рекс». Сериал.

13.00 Вести.

13.20 Фильм «ВЕСНА НА ЗАРЕЧНОЙ УЛИЦЕ».

15.00 Чемпионат РФ по футболу. «Локомотив» (Москва) - «Ростов-на-Дону».

16.55 Программа передач.

17.00 Мои семья.

18.00 «ТВ-Бинго шоу».

19.00 Вести.

19.35 Сам себе режиссер.

20.05 «Городок».

20.45 Криминальная драма «ВСЕ ТО, О ЧЕМ МЫ ТАК ДОЛГО МЕНТАЛИ».

22.50 Острооживетный фильм «НЕ-ВЕЩА ЧАКИ».

00.30 «Футбол + ТВ».

01.25 Прогноз погоды.

09.05 «Аистенок».

09.30 «Российский курьер».

10.10 «ОТЕЦ ГОРИО». Худ. фильм.

11.55 Бабушкины рецепты.

12.05 Б.Пастернак. «О, знал бы я...».

12.35 Мой цирк.

13.00 Дворовые тайны.

13.30 Новости культуры.

13.45 Парижский журнал.

14.10 «ВОДНОЙ». Худ.фильм.

14.45 Pro tempo.

15.00 «Илья Муромец». Мультфильм.

15.10 Дом Нирензее.

15.58 Чемпионат России по футболу.

17.50 «Сферы».

18.30 «Острова».

19.25 Вечерняя сказка.

19.35 «Царская ложа».

20.50 «Мой мир» Николая Коляды.

20.20 Азбука.

21.00 Новости культуры.

21.20 Блеф-клуб.

22.00 Дзас мемориз.

22.15 «ПАПА В КОМАНДИРОВКЕ». Худ. фильм. Часть 1-я.

07.00 Сегодня.

07.15 Сериал «Железный занавес».

08.15 «О, счастливицы!».

09.00 Сегодня.

09.15 Криминал.

09.40 «Экстремальные ситуации».

10.25 «Растительная жизнь».

11.00 Сегодня.

11.25 Большие деньги.

11.55 Спортивные танцы. Кубок мира среди профессионалов. Показательные выступления.

13.40 «В нашу гавань заходили корабли».

14.00 Сегодня.

14.50 «Свидетель века».

15.30 Профессия - репортер.

15.50 Интересное кино.

16.20 Док-шоу «Я и моя собака».

16.50 Сериал «Она написала убийство».

18.00 Сегодня.

18.35 «Один день».

19.00 «О, счастливицы!».

19.50 Сериал «Охота на Золушку».

21.00 Сегодня.

21.45 Боевик «РОКИИ-II».

05.45 Боевик «ДОНОР».

07.25 Дорожный патруль.

07.35 Ваша музыка. Александр Иванов и группа «Рондо».

09.05 «Фактор успеха».

09.40 «Про любовь».

10.15 Театральный понедельник.

10.45 «Пальчики оближешь».

11.25 «Без вопросов. Владимир Кузьмин».

12.00 Новости.

12.15 «Наши любимые животные».

12.50 Музыкальные фильмы.

13.15 «Своя игра».

13.45 «Все в сад!».

14.10 «Академия собственных Ашибок».

15.15 Ток-шоу «Я сама».

16.15 Фильм «ПАЛКИ И КАМНИ».

18.00 Скандалы недели.

19.00 Новости дня.

19.15 Дорожный патруль.

19.40 Фильм-катастрофа «УБИЙСТВЕННЫЙ РЕЙС».

21.20 Комедия «ОТПУСК ПО РАЗДЕЛЬНОСТИ».

23.05 «Лихорадка субботним вечером».

23.45 Дорожный патруль.

00.00 «Радио хит».

12.45 «Телемагазин».

14.20 «Европа сегодня».

15.30 КВН «Чтобы понять».

15.00 Дикси Майер. «Жизнь в слове».

15.30 «Братья Грим» (программа по письмам телезрителей).

16.30 Художественный фильм «ЗАТЕРЯННЫЕ В КОСМОСЕ».

18.30 Мульт-планета.

19.15 Художественный фильм «ДАЙТЕ ЖАЛОБУЮ КНИГУ».

20.45 «Вечарница».

21.00 «Сокровища».

21.20 Художественный фильм «УМЕРЕТЬ ЗАНОВО».

23.30 «К-видео» для взрослых.

23.50 Шоу продолжается. «PINK FLOYD».

01.20 Художественный фильм «ЧУЖИЕ-3».

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 15 ОКТЯБРЯ

7.00 «КАК СТАТЬ ЗВЕЗДОЙ». Музыкальный худ.фильм («Ленфильм»). 2-я серия.

8.05 Мультфильм.

8.30 Здоровье. Тележурнал.

9.00 Новости.

9.10 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.

9.25 «Сегодня с вами...» Поэт Леонид Прончак.

9.50 Мультисериал.

10.25 «Индаба». Приключенческий телесериал (Франция).

10.50 Туробъекты.

11.15 «Все нормально, мама!». Развлекательная программа.

11.45 Арсенал. Программа об армии.

12.10 Марсово поле. Музыкально-развлекательная программа.

12.30 Зорная растень. Телеконкурс молодых артистов эстрады.

13.00 Ток-шоу «Это - XXI».

13.50 Сериал по выходным. «На гребне волны».

14.35 «Рыжий клоун». Развлекательно-познавательная программа о цирке.

15.00 Новости.

15.20 Мультфильм.

15.50 Музыкальный фильм «ПРОДАВЕЦ МЕЧТЫ».

16.30 «Полески и Е.Евстигнев в лирической комедии «ПО СЕМЕЙНЫМ ОБСТОЯТЕЛЬСТВАМ» («Мосфильм»). 1-я и 2-я серии.

18.40 Телевикторина.

19.00 «Судьба человека». Александр Артамонов.

19.30 Стадион.

20.00 Резонанс.

20.55 Ток-шоу «Карабол» с участием белорусских олимпийцев.

21.30 Лирическая комедия по повести А.С.Пушкина «БА-РЫШНИК-КРЕСТЬЯНКА» (Россия).

23.15 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Торпедо-МАЗ» (Минск) - «Днепр-Трансмаш» (Могилев). 2-й тайм.

0.05 Новости.

0.15 Ахиллада.

07.00 Новости.

07.10 Армейский магазин.

07.40 «Дисней-клуб».

08.05 Утренняя звезда.

09.00 Новости.

09.10 «Непутевые заметки».

09.30 Пока все дома.

10.10 Утренняя почта.

10.40 Острооживетный фильм «ИСПРАВЛЕННОМУ ВЕРИТЬ».

12.15 «Эх, Семенович!».

12.55 В мире животных.

13.40 История одного шедевра.

14.00 Новости.

14.10 Комедия «БАФФИ».

15.00 Умники и умницы.

15.30 «Дисней клуб».

15.55 «Серебряный шар». Шарль Де Голль.

17.00 Новости.

17.15 «Женские истории».

17.50 «Ералаш».

18.00 Комедия «ЧЕЛОВЕК С БУЛЬВАРА КАПУЦИНОВ».

20.00 Время.

21.00 Боевик «НА ГРЕБНЕ ВОЛН».

23.20 Время футбола.

06.30 Док.фильм «Пролог Великой Отечественной войны. Мифы и реальность». Часть 1-я.

07.00 Мультфильм.

07.25 Прогноз погоды.

07.30 Папа, мама, я - спортивная семья.

08.15 Почта РТР.

08.45 Доброе утро, страна.

09.15 «Аншлаг» и К.

10.15 «Городок».

10.45 Русское лото.

11.25 Федерация.

12.10 Парламентский час.

13.00 Вести.

13.20 Диалог о животных.

14.20 Плана Земля.

15.20 Комедия «СТАРЫЙ ЗНАКОМЫЙ».

17.00 «Зеркало».

18.20 Сериал «Марш Турецкого».

20.05 Комедия «Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ ДО СМЕРТИ».

22.05 Криминальная мелодрама «БАССЕЙН».

12.45 «Телемагазин».

13.00 «Как жизнь?».

13.20 Худ. фильм «МЭЛ».

14.30 «Гурман-клуб».

14.50 «Телемагазин».

15.00 Программа Рика Реннера.

15.30 «Доктор Икс».

16.30 Худ. фильм «ТРОЕ В ЛОДКЕ, НЕ СЧИТАЯ СОБАКИ».

18.30 Мульт-планета.

18.45 «К-видео».

19.15 Сериал «Агата Кристи. Простота убийства».

20.45 Вечарница.

21.00 В баре «У Олега».

21.45 Худ. фильм «ЭКОРТ».

23.50 Шоу продолжается. «АВВА».

00.45 Эрик Роберт в художественном фильме «ЗАКОННИК».

ПОЛИГРАФИЧЕСКОМУ ПРЕДПРИЯТИЮ (г.МИНСК)

ТРЕБУЕТСЯ НА РАБОТУ

ПЕЧАТНИК

(РОМАЙОР, ДОМИНАНТ) С ОПЫТОМ РАБОТЫ

Т. 8-0294770336

Цень па-беларуску

Міхал Залескі

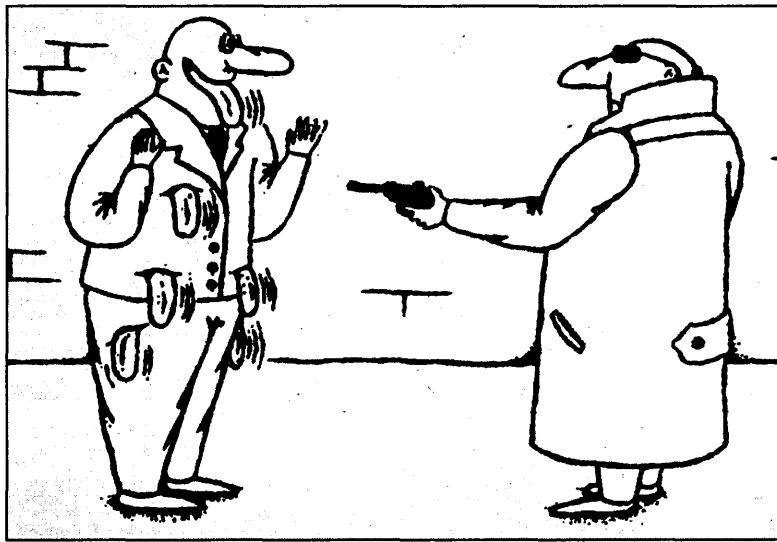
У СССР эліта камуністычнай партыі кіравала эканамікай дэфіцыту. Замест канкурэнцыі былі план і блат. Прыпіскі, пагаршэнне якасці прадукцыі і знішчэнне таннага асартыменту стваралі і аднаўлялі дэфіцыт.

Кошт дэфіцыту быў манопольна высокі. Доступ да размеркавання дэфіцыту даваў рэальную ўладу. Улада рэбіла багатым. Калі багацце лепшых камуністаў перастала ўлазіць у рамки сацыялізму, адбылася перабудова. Асабліва ўдала яна прайшла ў Беларусі. Без танкаў, без надрафтаў і дэмакратыі пры ўладзе. Ні на адзін дзень партыйцы леек з рук не выпускалі.

Каб народ не надта хваліўся ад таго, што абрыдлі камуністы нават не злізілі з яго на карку, была прыдуманая страшная «мафія». Што гэта такое, ніхто не ведае, але баяцца. З-за няпэўнасці вызначэння, паводле апытанняў НІСЭПД, блізка трэцяй часткі дарослых лічаць, што тая «мафія» ў нашым краі найгалоўная.

Памыляюцца, галоўны у нас адзін і хоча быць ім заўсёды. Але разгледзім лепш сітуацыю выключна з эканамічнага пункту. Паспаліты люд здзяйсняе штотдзённа безліч малых і буйных здзелак. І гэта добра, бо, як казаў некалі дзед па сусед Лейба: «Кожны чалавек павінен мець свой гешэфт».

Іншая рэч, што нейкая частка адносінаў з удзелам грошай і тавараў рэгіструецца, а іншая

(цалкам ці часткова) застаецца дзеля сістэмы падаткаабкладання адваротным бокам месяца. Вось гэтыя аперацыі і ёсць цэнавым рынкам.

Дзеячы гэтага рынку мала падобныя адно да аднаго. У той жа час грамадзяне і госці нашай краіны набываюць у прыватных асобаў 71% свежых грыбоў, 97% ягадаў, 98% наразной зброі і 100% гераіну. Бок цэну можа быць ад прызрыста-шэрага да абсалютна чорнага.

Падабенства ягоных ускарнаў фантастычнай кывучасці. Але, дзякуй Богу, пакуль што на нашай зямлі галоўныя цэнавы прыбыткі даюць не самыя змрочныя крымінальныя зла-

чынствы, а хітрыкі рознакаліберных негачыянтаў.

Дапамагае ў тым нашае заканадаўства. І няхай не крыўдзяцца заканадаўцы, бо меркаваць пра вынікі трэба не па жаданнях, а па дзейным чыне.

Эксперты міністэрства статыстыкі ў сваіх публікацыях сведчаць, што цэнавы абарот вагнецца ў межах 17-25% нашага славуэта ВВП. Што тычыцца наяўных грошай, дык змяненне іхнай долі ў сукупнай грашовай масе правязначанае цэнавым рынкам амаль напалову. А як палічыць па затрачаным працоўным часе, то атрымаецца, што з гэтага цэну трапляе ў кішэні ціхамірных беларусаў

добрая палова прыбыткаў.

Нехта кароўку пасвіць, нехта доіць, а малачо ўсе п'юць. Ды і ёсць што, бо цэнавы абарот гадоўкай па ацэнках сягае да паўтара мільярда долараў на год. Першы кубак, канечне, даглядчыкам за парадкам.

Паводле апытанняў магілёўскіх сацыялагаў, не сутыкаліся з вымаганнем хабару аж 28% жыхароў дзяржаўнага краю, а 40% тамтэйшых прадпрыемстваў ніколі і нікому хабару не давалі. Астатнія 60% (у якіх прасілі і якія давалі) ашчаслівілі верных слугаў дзяржавы сваімі больш-менш сіцілімі падарункамі. У спабодыце за ўвагу насельніцтва на першым месцы мытнікі, на другім — міліцы-

янты, на трэцім — падатковыя інспектары, на чацвёртым — рыцары выканкамаўскіх сталёвай формы. З вялікім адрывам замыкаюць пяцёрку прадстаўнікі судовай сістэмы.

На процілеглым ад іх баку змагаюцца зачараваныя грашовымі знакамі суацчыннікі, якім лёс не паслаў тату-наменклатуршчыка альбо галаву-камп'ютар. Іх бурлівае і кароткае «прафесійнае» жыццё фарміруе наступны рэйтынг. Сур'ёзны рэжэсёр зарабляе да 50 тыс. USD ва ўдалы год. Але больш за чатыры гады такіх тэмпаў не вытрымлівае і знікае з рынку. Куды? А гэта як пашантуе...

Аферыст можа выдурваць прыкладна па 20 тыс. USD на год. Ягоная дзейнасць працягваецца ў сярэднім дзесяць гадоў.

Прыбыткі прыгожай дзяўчыны не вельмі цяжкія паводзінаў — рэч вельмі няпэўная, але яна на чацвёртым месцы. Пяць гадоў — і няма прыгажосці і прыбыткаў. Маладая змена выпірае ў цёмныя і брудныя куты.

Класіка, заўсёды класіка. «Класічны» злодзей не ўражае шалёны прыбыткамі. Яны ў пяць разоў меншыя за рэжэсёрскія, адпаведна, сярэдні працоўны стаж цягнецца за дваццаць гадоў.

Некаторыя яшчэ ставяць на апошнія месца жабракоў. Але гэта хутчэй не прафесія, а лад жыцця.

А гэтыя, якія «вашывыя блохі», спытаецца пажананы чытач. Вось яны разам з дырэктарам дзяржаўных прадпрыемстваў і даюць асноўны абарот і корм дзеля сапраўднай мафіі. Чаму? Таму што ў легальным бізнэсе да пятай часткі рэальнага прыбытку ідзе на выплаты злодзям і чыноўнікам, а ад трох да пяці адсоткаў затрачваецца на абнаўленне грошай.

Ці то беларусы здзязявляты, ці то заканадаўцы някавацяты. Але гэта непрынішчова. Прынцыпова тое, што калі ўсе пад кантролем вертыкалі, то на халеру нейкай «мафіі» баяцца...

ГРОШЫ

Бар'ер — 1.200 рублёў?

Аляксей АРШЫКА

Нацыянальны банк Беларусі разлічвае да канца бягучага года замацаваць фінансавую стабільнасць і поспехі ў грашова-кредытнай палітыцы.

Як заявіў 2 кастрычніка на прэс-канферэнцыі ў Мінску старшыня праўлення Нацбанка Пётр Пракаповіч, сярэд асноўных задач бліжэйшых трох месяцаў — зніжэнне ўзроўню інфляцыі, які зараз у сярэднім за месяц складае 6,6 працэнта. Дэвальвацыя беларускага рубля ў гэты перыяд павінна быць мінімальнай і не перавышаць штомесця 3-4 працэнтаў, каб да канца 2000 года курс долара ЗША склаў 1.100 - максімальна 1.200 рублёў.

Пракаповіч заяўляе, што пытанні фінансавай стабілізацыі, якія паўставалі перад Нацбанкам, на дадзеным этапе вырашаныя. У прыватнасці, прырост чыстага ўнутранага рублёвага кредыту за дзесяць месяцаў склаў толькі 47 мільярдаў рублёў пры прагнозе 61 мільярд рублёў.

Прырост рублёвага грашовай масы пры плане ў сярэднім 4 працэнтаў штомесця фактычна склаў 8 працэнтаў. Аднак фактычна, па словах Пракаповіча, ён склаў 3,2 працэнта, паколькі амаль дзве трэці прыросту адбыліся за кошт куплі замежнай валюты Нацбанкам.

За восем месяцаў грашовай сістэмы выдала народнай гаспадарцы крэдыты на суму больш за 240 мільярдаў рублёў, або на 10 працэнтаў больш за прагнозны паказчык. Па стану на 29 верасня на выкананне дзяржаўных праграмаў у частцы закупкі сельскагаспадарчай прадукцыі банкаўскай сістэмай краіны выдаткавана крэдытаў на суму больш за 120 мільярдаў рублёў.

БелаПАН

Рэдакцыя прапаноўвае сваім падпісчыкам аформіць падпіску праз аддзяленні «Беларусбанка».

Для афармлення падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выказаць нажніцамі. Адзначаць у квітанцыі тэрмін, на які афармляецца падпіска, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 675 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

КВИТАНЦИЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

ИЗВЕЩЕНИЕ		Формы № ПД-4	
УНН 101562750		Редкация газеты «Наша СВАБОДА» получатель платежа	
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк» г. Минск, код 493; Минск, пл. Свободы, 17; наименование банка			
Счет получателя	3012205160015	Личный счет	
(фамилия, имя, отчество)			
(индекс)		(адрес)	
На 2000 год по месяцам:			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
За подписку на газету «Наша СВАБОДА»			Сумма
Платеж			
Всего			
УНН 101562750		Редкация газеты «Наша СВАБОДА» получатель платежа	
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк» г. Минск, код 493; Минск, пл. Свободы, 17; наименование банка			
Счет получателя	3012205160015	Личный счет	
(фамилия, имя, отчество, адрес)			
На 2000 год по месяцам:			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
За подписку на газету «Наша СВАБОДА»			Сумма
Платеж			
Всего			

КВИТАНЦИЯ

Кассир

ЮСТИЦИЯ

Масавое пакаранне калгасных старшыняў

Сяргей МАКСИМОВІЧ

Цікавы працяг атрымала гісторыя жывнёўскай паездкі Лукашэнка ў Лідскі раён.

Мясцовым райвыканкам пакарання старшын калгасаў як кіраўнікі, «якія не выканалі адказнае даручэнне прэзідэнта краіны». Два чалавекі будуць знятыя з працы.

У жніўні Лукашэнка прыехаў паглядзець, як ідзе бітва за ўрадавай. Ён быў там бы ўпершыню дэдаваўся, што калгаснікам шмат дзе не выплачваюць заробкі. Аляксандр Рыгоравіч вырашыў абараніць просты люд ад «неусумленнічых начальнікаў» і выдаў указ: усе запозычаныя па заробках злічвацца да 1 верасня. Загэд гэты датычыў не толькі калгасаў, але і ўсіх арганізацый дзяржаўных прадпрыемстваў. Лукашэнка традыцыйна «ўмыў рукі», пераклаўшы адказнасць на чужыя плечы. Бо добра вядома, хто канкрэтна калгасы ды ўсю беларускую эканоміку даўе да такога стану, калі людзям няма чым заплаціць заробкі.

Выконваючы ўказ, вертыкаль стала пагражаць дырэктарам прадпрыемстваў, старшын калгасаў, каб знайшлі грошы на заробкі дзе заўгодна. Усе пачалі браць крэдыты ў банках. Але на ўсіх адразу грошай не хапіла. Выс-

ветлілася, што і праз месяц — 31 верасня — большасць лідскіх калгасаў не здолела сплациць сваім працаўнікам усе грошы. Але ж Лукашэнка менавіта з Ліды пачаў! Таму райвыканкам, каб адрапартаваць, пакараў дзевяць старшын калгасаў вымовамі і пазбавіў прэміяў. Хаця, здавалася б, «калектыўныя гаспадаркі» не павінны падпарадкоўвацца ўладам, бо з'яўляюцца фармальна незалежнымі.

Мала таго, райвыканкам вырашыў пазбавіць пасаду дырэктара саўгаса «Лідскі» А.Носава і кіраўніка прадпрыемства «Сортнасенгародніна» А.Пазняка. Усе за тое ж — за нявыплату заробкаў. Апошні, як можна дапусціць, мог дадаткова пацягнуць яшчэ праз сваё прозвішча. Цікава, што агулам у раёне працаўнікам не выплачана было 66 мільёнаў рублёў. Як быццам, сума не такая ўжо вялікая. Але тым больш дзіўным здаецца гэтакае масавае пакаранне. Выклікае таксама здзіўленне тое, што мясцовая ўлада выказала афіцыйна сваю незадаволенасць кіраўніку філіі «Белаграпрамбанка» праз «неаператыўнасць у выдзяленні крэдытаў для пагашэння даўгоў па заробках». Паколькі банк тым больш не павінен залежаць ад вертыкалі.

«Мы атрымалі прадметны ўрок, як трэба ставіцца да задаткаў, акрэсленых кіраўніком дзяржавы, і якая кара можа спастогнуць вінаватых за іх ігнараванне» — робіцца выснова ў мясцовай прэсе.

ФІНАНСЫ

Знешні доўг Беларусі — 84 долары на чалавека

Юрый ПАЦЕМКІН

Па стану на 1 верасня 2000 года знешні доўг Беларусі склаў 841,4 мільёна долараў ЗША.

Пра гэта 3 кастрычніка, выступаючы ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, паведаміў міністр фінансаў Мікалай Корбут.

Паводле ягоных слоў, з гэтай сумы 408,5 мільёна долараў ЗША (48%) складаюць даўгі

ўрада. Астатнія 432,9 мільёна прыпадаюць на крэдыты суб'ектаў гаспадарання, узятыя пад урадавыя гарантыі.

Як паведаміў міністр фінансаў, па выніках дзевяці месяцаў урадам былі ажыццэўлены ўсе бягучыя выплаты па дзяржаўных знешніх абавязках.

Па разліках Савета міністраў, да канца 2000 года знешні доўг Беларусі некалькі паменшыцца і складае 838,8 мільёна долараў ЗША.

БелаПАН

«Власти интересна только власть»

Известный общественный деятель Беларуси, председатель Фонда «Детям Чернобыля» Геннадий Грушевой не получил благословения Центризбиркома для участия в выборах. Почему? Что это за знак?

На эти вопросы корреспонденту НАШЕЙ СВАБОДЫ отвечает Г.Грушевой

— Геннадий Владимирович, для многих людей участие вас в кампании выборов явилось политической неожиданностью. Как вы оцениваете решение Центризбиркома по отношению к вам и Фонду?

— Это крупный прокол организаторов нынешней избирательной кампании. Такое предвзятое отношение ко мне отражено показательно, насколько сегодня власть боится проблем Чернобыля, боится людей, популярных у определенной части общества. 15 тысяч подписей, собранных за меня, — это подписи, в основном, тех, кто знает меня по чернобыльской работе. При всей условности власти верхней палаты, парламент — это высокая трибуна, с которой освещение проблем Чернобыля было бы более действенным. Для меня изменился бы статус: из разряда гуманитариев, общественных деятелей я перешел бы в разряд политических деятелей. Даже если в палате я персонально не смогу повлиять на принятие законов, зато как политик могу заявлять свои идеи и доносить состояние реальности до международного сообщества. Власть боится, что для известных людей парламент будет дополнительным каналом влияния на общественные настроения. Вот — главная причина. Формальная придирка несостоятельна: для моих 15 тысяч подписей те 3–4 подписи, которые инкриминировались сверх нормы «брака», составляют тысячную долю процента.

— Чернобыльские проблемы гораздо более значимы, чем борьба с персонали или партийная борьба. Чернобыльские проблемы болезненно затрагивают жизни миллионов людей. Власть не может не учитывать, создавая казусы. Фонд «Детям Чернобыля» сегодня единственная организация, которая занимается чернобыльскими проблемами в полных границах уставной компетенции. Или государство хочет взять под тотальный контроль

все нынешние и будущие проблемы Чернобыля?

— У власти больше оснований бояться, что человек, который занимается в республике проблемами Чернобыля, может оказаться в парламенте хорошо видим и слышим в отношении вопросов о судьбе народа вообще. Фонд «Детям Чернобыля» — не единственная организация гуманитарного характера, которая серьезно занимается чернобыльскими проблемами. Но она единственная гуманитарная организация, единственный фонд, который напрямую связывает все гуманитарные акции с реформированием общества, реформированием общественного сознания, единственный, который стоит на позициях высоких требований к государству по его отношению к людям, которые стали жертвами Чернобыля. Сегодня все, кто занимается чернобыльскими проблемами, понимают, что исключительно за счет зарубежной гуманитарной помощи эти проблемы не решить. И те действия государства, начиная с 1996 года, по демонтированию чернобыльских программ не компенсирует никакой гуманитарной помощи. Фактически в этом выражается вторая волна предательства народа. Мы вернулись в 1987–1989 годы. С точки зрения замалчивания объективной информации, ответственности государства за то, что происходит сейчас в Чернобыльской зоне.

Есть все основания открыто говорить, что тема геноцида вновь становится для нас актуальной, а все эти парадные съезды, все клятвенные обещания с трибуны, все эти 300-тысячные демонстрации силы — фактически маскируют то, что государство отказывается от своей важнейшей обязанности. Ни экономика, ни политика, никакая иная сфера деятельности государства не имеет смысла в ситуации, когда нация необратимо теряет свое здоровье. Сейчас рождаемость здоровых детей уменьшилась в целом по республике в три раза. По Чернобыльской зоне рождается менее 10% здоровых детей. Если нация переходит рубеж, когда более 30% населения рождаются больными, то нация обречена на вырождение. Это демографический закон. Мы уже практически перешагнули эту черту. Нужны самые радикальные внешние действия со стороны государства.

Но со стороны государственной власти идет работа только по защите своего собственного имиджа, по укреплению соб-

ственных властных позиций. Нашей власти интересна только власть. Государство должно работать на здоровье нации, но не работает. Это моя позиция, ее я отстаиваю. Видимо, она очень не нравится наверху. Сейчас, после решений Центризбиркома, у меня есть много оснований обратиться к избирателям, к моему электорату и не только в том округе, где меня отлучили от участия в выборах. Люди могут думать: а почему вот этого человека не допустили к выборам? Почему чиновники без нас решили надо за него голосовать или не надо? Или мы сами не в состоянии разобраться? Люди могут думать: а будут ли вообще выборы 15 октября? Может быть они состоялись уже 14 сентября? Может уже все решено, уже все выбрано? И люди могут думать: за кого эта власть нас держит?

— Демонстрирование ритуала отлучения вас от кандидата по телевидению — безусловный знак, поданный властью. Ощущается ли в связи с выборами какое-либо прямое или косвенное давление на структуры Фонда? Говорят, что в Малиновке «душат» Молодежный центр Фонда?

— Было бы странно, если бы такого не было. Всякий раз, с приближением какой-либо серьезной кампании, где людям дается шанс что-либо выбрать, что-то решать, власть начинает свои противные действия. Ведь у нас власть назначает приказами всех — от заведующей детским садом до мэров и премьер-министров. Но депутатов власть при всем своем желании приказом назначить не может. Это единственное, что пока еще осталось в ведении людей. Чтобы влиять в этой сфере, власть использует единственный свой ресурс — не зарегистрированный. Человек может стать заложником народной воли — выберут или нет, когда власть допустит его к выборам. То есть приказом ЦИК определить — будешь ты среди кандидатов или нет. И власть эти приказы отдаст. Кому она позволит, назначила приказом в список — вот из тех и выбирать.

Сейчас на Фонд уже нет такого тотального давления, которое мы испытывали в 1996–1997 годах. Сегодня роиском пера, пусть и самого золотого, «бабьейска», Фонд из общественной жизни не исключит. Зато мы хорошо ощущаем, в каких проектах власть старается выдернуть стул. Сегодня тактика иная — выдавливать нас из тех сфер, где мы

Молодзёжны цэнтр «Майстерня Будучыні» ў Малиноўцы (1 поверх)

Дзіцячы фестываль у Молодзёжным цэнтры ў Малиноўцы

активно общаемся. В упомянутой Малиновке действует наш Молодежный центр (около 1.000 человек). Он не ведет хозяйственной деятельности. Теперь нас предупредили: льготная аренда для Центра кончилась, будете платить по 10 долларов за квадратный метр. Мы арендуем 170 метров.

— А сколько вы раньше платили?

— По 1 доллару. В принципе, работа Центра — это работа по месту жительства. Центр наоборотно должен был освободить от оплаты за аренду. Там по вечерам дети поют, рисуют, шьют, вышивают. Там бабушки собираются, контактируют с людьми инвалиды. Вообще, многие были недовольны тем, что надо отдавать гуманитарные деньги государству на оплату аренды. Теперь оно хочет взять в 10 раз больше. Все знают, что сумма нереальная. И через месяц — второй

Молодежный центр можно будет закрыть за неуплату «на законных основаниях».

— И это уже неоглашение?

— Думаю, что окончательно все определится 15 октября. Если власть проведет тех, кто ей удобен, то далее она стесняется в методах не станет. Сейчас она удерживается от радикальных шагов, чтобы до 15 октября не слишком возбудить избирателей резкими действиями против 1.000 детей Центра. Ведь у них мамы и отцы, соседи. А там еще живут переселенцы из Чернобыльской зоны, их дети ездят на оздоровление. 15 октября — Рубикон, который определит — или власть пойдет на компромисс, или, если выиграет выборы, предпримет радикальные меры, чтобы подорвать социальную основу нашей работы.

Интервью брал Константин МАТУСЕВИЧ

Помнік Шаўчэнка

настаўца каля «Кіева»

Кірыла ПАЗНЯК

3 араз у Мінску ў двух месцах ляжыць камень, на якім напісана, што «тут паўстане помнік Тарасу Шаўчэнку». Гэта на рагу вуліцы Старажоўскай і Варшаўшэні і ў раёне бульвара, што носіць імя гэтага ўкраінскага паэта. Але, здаецца, пасля некалькіх месяцаў спрэчак паміж міністэрствам культуры і сталічным гарвыканкам, дзе ставіць помнік, рацыя ўсё ж пераважася.

Нагадаем, падарную ўкраінцамі бронзавую постаць кабары мінскай гарадскай ўлады меліся ўзводзіць на перакрыжаванні Старажоўскай і Варшаўшэні, прычым ужо нават распрацавалі на тое спецыяльны план і вызначылі папярэднюю дату ўстаноўкі — 10 лістапада. Але слухна запратэставала экспертна-мастацкая рада па манументальным мастацтве пры міністэрстве культуры, матыуючы парэчанні перш за ўсё тым, што помнік Шаўчэнку да месца будзе выглядаць на аднайменным бульвары, але анік не мусяць стаць на тэрыторыі колішніх Старажоўскіх могілак. Захаванні на іх, дарчы, явіліся ад сярэдзіны 17 стагоддзя па 50-я гады нашага.

Працікол паседжання экспертна-мастацкай рады з такімі ўшчуннямі быў прадстаўлены ў мінскую мэрыю, а таксама ва ўкраінскае пасольства і зямлячтвы. Палтрымаў рашэнне вядомых скульптараў і архітэктараў і асабіста міністр культуры Аляксандр Сасноўскі. Ён нават меў на гэты конт гутарку з мінскім мэрам Міхаілам Паўлавым.

У выніку дзіям стала вядома, што сталічныя чыноўнікі грэх на душу ўсё ж не возьмуць. Помнік Шаўчэнку ў старажоўскае надмагілле не ператворыцца. У Мінгарвыканкам вырашылі, што ён паўстане альбо на аднайменным бульвары, альбо каля новага будынка ўкраінскага пасольства, што ўзводзіцца на вуліцы Камуністычнай.

Прыям сёлета, як планавалася, свайго слаўтага суайчынніка ў бронзе ўкраінскі прэзідэнт Леанід Кучма, які прыедзе ў Мінск на саміт кіраўнікоў дзяржаў СНД у снежні, не пабачыць. Узвядзенне помніка Шаўчэнку пераносіцца на наступны год.

Польские страсти перед выборами

Людмила ГУЛЯКЕВИЧ

Для Беларуси представляют прямой интерес воскресные выборы президента в Польше. Официальные итоги выборов станут известны несколько позже. Никто не сомневается в том, что большинство избирателей проголосует за нынешнего президента Александра Квасьневского. Но вот хватит ли ему голосов для того, чтобы выиграть у своих 12 соперников уже в первом туре?

Совершенно неожиданно, буквально за две недели до выборов, ответ на этот вопрос перестал быть очевидным. Долгое время рейтинг Александра

Квасьневского удерживался на уровне 60%. По данным последних опросов общественного мнения, которые провели за неделю до выборов несколько социологических центров, Квасьневский потерял более 10%, а его соперники тем временем поправили свою ситуацию.

Еще недавно Александр Квасьневский и его сторонники — посткоммунисты из Союза демократической левизы (SLD) — были настолько уверены в победе, что не прикладывали слишком больших усилий к избирательной кампании. Президент в горячие предвыборные дни, например, не смог отказать себе в удовольствии поболеть за польских олимпийцев в Сиднее. (Александр Квасьневский в свое

время возглавлял Комитет по делам молодежи и физической культуре в правительстве ПНР, так что его визиты на Олимпиады уже стали традицией и норады, можно сказать, профессионального характера).

И вот за две недели до выборов избирательные штабы кандида-

тов президента получили возможность показать в публичном телевидении свои рекламные споты. Соперник Квасьневского в предстоящих выборах Мариан Кшаклевский, лидер свободных профсоюзов «Солидарность» и находящийся ныне у власти Избирательной акции Солидарности (AWS), воспользовался этим, чтобы «нанести удар» по президенту. В его рекламном фильме впервые были показаны кадры, снятые три года назад, во время поездки Квасьневского по стране. Тогда он прилетел вертолетом в сопровождении государственных мужей (шеф Генштаба, шеф службы безопасности президента и т.д.) в Калише, где органы местного самоуправления возглавляют пост-

коммунисты, а следовательно, бывшие соратники президента по партии. В аэропорту его встречали толпы горожан, а встречу снимало местное телевидение. Злополучные для президента кадры фильма показывают, как выходящий из вертолета президентский министр, отвечающий за безопасность, Марек Сивец перекинул присутствующих (посткоммунист!), при этом Квасьневский пошутил: «А поцеловал ли уже землю министр Сивец?», что тот поспешил исполнить.

Именно эта сцена и вызвала всеобщее возмущение. Дело в том, что так — осеняя всех знаком креста и целуя землю при выходе на пилотажную — всегда приветствовал родную землю во время своих визитов Папа Римский Иоанн Павел II. Поляки восприняли поведение министра и самого президента в Калише как издевательство над Папой, который в католи-

ческой Польше считается одним из самых великих сынов своей страны. Неуместное пародирование было расценено как святотатство, хотя произошло все это три года назад.

Страсти, вызванные этими кадрами, не угасли и после того, как министр Сивец подал заявление об отставке, которое президент еще не подписал. Очень остро высказывались некоторые польские епископы, вплоть до того, что президент Квасьневский должен поступить также, как его министр.

Однако эта история не помогла Мариану Кшаклевскому, штаб которого обнародовал «компромат» на президента. Более всего выиграл на падении рейтинга Квасьневского другой кандидат Анджей Олеховский. Так что борьба за выход во второй тур будет весьма острой, и ее исход может определить буквально один голос.

КНИГАРНЯ

Чысцілішча і рай рынкавай эканомікі

Дзімітр ПЯТРОЎСКІ, палітолаг

Лешэк Бальцэровіч. Сацыялізм капіталізм. Трансфармацыя. Мн., «Лекцыя», 2000

Польскі эканаміст і палітык Лешэк Бальцэровіч мае сусветную вядомасць. З яго імем злучана канцэпцыя, змест і правядзенне рынкавай рэформы ў Польшчы, але што больш важна — іх удача. Сёння ён заслужана лічыцца лепшым эканамічным экспертам і дарадцай па пытаннях трансфармацыі эканомікі на посткамуністычнай прастору.

Свой навуковы і асабісты палітычны вопыт Л. Бальцэровіч укладваў у кніжцы, пераклад якіх у беларускай мове з'явіўся ў нас. Яна карысная для трох катэгорыяў чытацёў — палітыкаў, эканамістаў і ўсіх астатніх грамадзянаў. Палітыкам знаёмства з ёй патрэбнае, бо Бальцэровіч падрабязна разглядае ўсе памылкі, якія робяць партыі ў сваіх праграмах па рэфармаванні ў запале барацьбы за ўладу ці са страху ўладу страціць. Эканамістам будзе карысна прачытаць прынцыповы аналіз сучаснай эканомікі, зроблены на грунце параўнання розных палітыка-эканамічных сістэм, жаданага з магчымым.

Простыя грамадзяне могуць чытаць такую кніжку, каб разумець, а не ўяўляючы ацэньваць аб'явініцы палітыкаў і эканамістаў пра дабрабыт, рабочыя месцы і заробкі. У рэшце рэшт, простыя грамадзяне абіраюць палітыкаў на ўладу, і не маюць быць авечкамі, якіх лёгка падмануць абяцанкамі добрай травы. Масавая псіхалогія ў дэмакратычных грамадствах і вызначае, як рухацца грамадству наперад. Менавіта з гэтай прычыны значнае месца ў кімсе аддадзенае пытанню сацыяльнай псіхалогіі. Бальцэровіч паўсюдна падкрэслівае значнасць ведання і ўліку псіхалогіі асобных груп грамадства.

Асабліва каштоўнасць надае кнізе параўнанне прагнозаў з рэалізацыяй, уласабодна планую ў жыццё. Бальцэровіч раскрывае механізмы эканамічных зменаў, рэалізацыю рашэнняў і тых добрых і бліжэйшых, да якіх прыводзіць пэўнае палітычнае ці

эканамічнае рашэнне. Аўтар не пазбягае адзначыць хібы каналізаванай рынкавай эканомікі, але дакладна фармулюе тую яе станоўчую якасць, якая ў сучаснай эканоміцы забяспечвае ёй перавагу над эканамікай сацыялістычнай (цяпер ужо скасала).

Асобную главу Бальцэровіч прысвяціў памылкам у дэбатах аб эканаміцы пераходнага перыяду. Паклоўшы ў Беларусі знаходзім у гэтай кніжцы цікава чытаць меркаванні таленавітага эканаміста пра ролю дзяржавы, эканамічную структуру інфляцыі, псеўдарэзервы, тэндэнцыі абагульнення, добрую і нядобраю ролі СМІ і г. д. Вопыт польскіх рэформаў завяршае гэтак аўтарскае даследаванне, і тут можна параўнаць польскую і нашу эканамічныя стратэгіі, макраэканамічныя вынікі, змены ў рэальнай эканоміцы.

Як спрыяльныя ўмовы рынкавых рэформаў у Польшчы Бальцэровіч называе скасалаваныя грамадства (у нас адсутнічае) і тое, што польская сельская гаспадарка зазнала значна меней разбуральных наступстваў калектывізацыі. Вялікім недахопам рынкавых зменаў, якія праводзіліся ў рэспубліках былога СССР, аўтар называе іх маруднасць. Замест хуткай «шокавай тэрапіі», перахвітай Польшчай, у нас эканамічныя «рэформы» перайшлі ў стадыю хронічнай хваробы, і тое лічэнне, якое ўсё роўна прыводзіцца перажыццём, будзе больш горшым, бо запозненае гадоў ужо на дзесяці. Кніга дапамагае гэта асэнсавач.

ПРЭЗЕНТАЦЫІ

Першы голас Беларусі

Сёлета — 100-ы ўгодкі з дня нараджэння ўнікальнага тэнара Міхася Забэйды-Суміцкага, якога параўноўвалі з такімі мэтрамі опернага майстэрства, як Энрыка Каруза.

Калі раней дыскі беларускага спевача багата выдаваліся толькі фірмамі грамзапісу Нямеччыны, Чэхаславацыі, Польшчы і Канады, то зараз гэта адбылося і на радзіме. У серыі Беларускага Музычнага Архіву выйшаў кампакт-дыск ягонага збору рэпертуару «Ластаўкі ў страпе». Назву альбома падказаў ёмісты вобраз адной з размешчаных тут народных песняў.

Хоць спяваў Забэйда на сцэне славуэта галандскага тэатра La Scala, у Познані, Варшаве, Празе, Вільні, але не пераставаў марыць пра родную Беларусь. Сюды яго нарэшце запрасілі ў хрушчоўскую адлігу ў 1963 годзе. Гэта быў проста фурор.

Але калі ў 1981 годзе ў Празе спяваў знайшоў свой апошні прытулак, на гэта не адгукнулася ніводная газета БССР.

У кніжачцы «Змена» 4 кастрычніка адзначылі падвойнае

святая: 100-цігоддзе дакументальнага фільма Рычарда Ясінскага «Вяртанне Міхася Забэйды» і выпуск першага беларускага кампакт-дыску нашай зоркі, на якім 31 запіс фальклорных песняў.

Хоць фільм мае назву «Вяртанне Міхася Забэйды», на жаль, атрымалася драма: Забэйда не вярнуўся на радзіму і цяпер: за 6 апошніх гадоў ніводнага разу не прагучаў голас спевача ні на радыё, ні на тэлебачанні. Больш таго, зроблена да 100-х угодкаў перадача пра Суміцкага, якая павінна была пабачыць свет 28 кастрычніка, забаронена.

«Наша земля — это весь мир»

На гэтай неделе Беларусь посетил президент цыган мира Эмил Шука. Цыгане традиционно, на протяжении веков сторонились участия в политике, и потому особенно интересно представляется знакомство с первым официально признанным политическим деятелем этого народа. Корреспондент НАШЕЙ СВАБОДЫ беседует с президентом цыган мира.

— Господин Шука, каковы цели вашего приезда в Беларусь?

— Это неофициальный визит, хотя я провел здесь ряд встреч с руководством цыганских организаций нашей страны.

— Были ли у вас встречи с руководством Беларуси?

— Нет, поскольку в первую очередь нам было необходимо пообщаться между собой, в кругу цыганских организаций, для того, чтобы выяснить ситуацию и существующие у белорусских цыган проблемы.

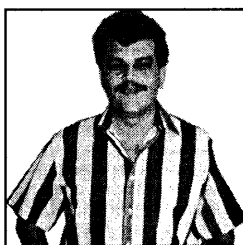
— Что вы считаете главным событием последнего времени в жизни цыган?

— На проходившем летом этого года в Праге пятом Конгрессе цыган мира делегаты провозгласили цыган народом. Этот вопрос для нас очень важен, потому что в разных странах, в зависимости от национальной политики того или иного государства цыгане воспринимаются или как национальное меньшинство, или как народность. Но как о народе о нас было сказано только сейчас. Кроме того, мы избрали свой парламент.

— Какова сегодня численность цыганского населения Восточной Европы?

— В настоящее время там проживает 8 млн. цыган, а во всей Европе — от 15 до 18 млн. Мы считаем очень важным стабилизировать жизнь цыган в тех государствах, где они живут, ведь миграция, существующая сегодня в ряде европейских государств, — это не решение вопроса.

— Почему цыгане сегодня мигрируют? От чего они бегут?

— Цыгане в Восточной Европе нередко сталкиваются с проявлениями насилия. Месяц назад я принял участие в проходившей в Словакии демонстрации протеста против действий фашистов, которые убили цыганку, мать восьмерых детей. К сожалению, это не единственный случай. В Чехии в течение последних десяти лет произошло 28 убийств цыган, в Словакии — 20, а в Румынии были выжжены дотла

Концерт популярной цыганской группы Gipsy Kings

целые цыганские деревни.

По сей день цыгане остаются наименее социально защищенной категорией населения, их уровень жизни ниже, нежели у коренных граждан, а условия жизни хуже. Среди цыган высокая безработица.

— Вы встречались с представителями белорусских цыганских организаций, говорили с ними. Как, на ваш взгляд, живут белорусские цыгане?

— Они не являются исключением, здесь присутствуют все те проблемы, с которыми сталкиваются цыгане в других странах. Особенно меня поразило то, что здесь присутствует дискриминация по отношению к цыганам. В паспорте у президента белорусской ассоциации цыган «Рома» Владимира Матвеева в графе «национальность» записано «цыган». Но у его детей в паспортах уже записано, что они — белорусы. Сделано это для того, чтобы у них не возникло проблем при устройстве на работу. Когда Владимир Матвеев попытался выдвинуть свою кандидатуру на выборы в Палату представителей, у него ничего не получилось. Доку-

справок недействительна. Матвеев не был зарегистрирован в качестве кандидата.

Поскольку Беларусь не входит в Евросоюз и даже не является кандидатом для вступления в эту организацию, белорусские цыгане не могут претендовать на средства, которые предназначаются для цыган Восточной Европы. Поэтому закономерно предположить, что эти средства цыгане должны получать от белорусского государства.

— Есть ли, на ваш взгляд, у цыган некий опыт, который они могли бы поделиться с миром?

— Мы уже сегодня видим то, как падают границы, разделяющие государства. Мы не хотим жить изолированно, так мы жили уже семь веков, и если бы у нас существовало собственное государство, оно ни в коем случае не было бы изолированным. Мы являемся народом, однако, у

нас нет своего государства, нет границ, и потому наша земля — это весь мир. Именно у нас, цыган, есть опыт жизни без границ, который мы можем предложить другим народам и государствам.

Интервью брала Вероника ЧЕРКАСОВА

Культура на гроце

Мар'ян КАРЫМОНТ

8 кастрычніка — дзень работнікаў культуры. Гэтая дата выключна беларуская паходжання і зусім свежая. Адзначаецца яна ў другую нядзелю кастрычніка ўсяго толькі другі год.

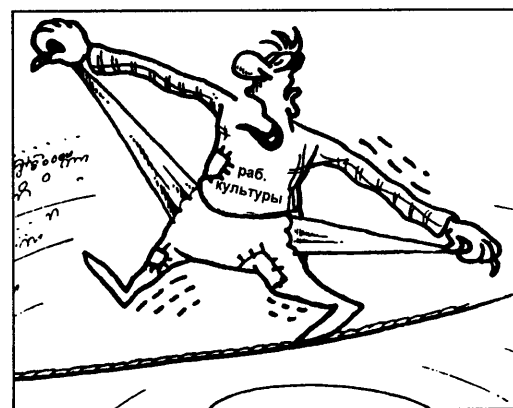
Зноў, як і летась, тыя, хто заняты ў сферы культуры, шмат гавораць гэтымі днямі пра турботы і жалбы. У тым ліку і чыноўнікі міністэрства культуры, які даводзяць, што праблемаў столькі, што на іх вырашэнне лёгка б пайшоў уесь дзяржаўны бюджэт. У той час, як у 1996 годзе на культуру было закладзена 1,3% яго расходнай часткі, у 1998 годзе — 1,4%, у 1999 годзе — 1,6%. Сёлета чакаецца прыкладна тое самае ці зусім трохі болей.

Тэндэнцыя да штогадовага павелічэння дзяржаўнага фінансавання культурнай галіны з'яўляецца вельмі добраю. Рэальных патрэб у менавіта міжкультурнай сетцы, калі дзяржава не ўстане ўтрымліваць іх на належ-

турніцкі ўстановы (хай то клубы ці бібліятэкі), арганізаваныя яшчэ ў 50 — 60-х гадах, і іхняя матэрыяльная база з кожным годам зношваецца ўсё болей.

Другі галюны боль — мізэрныя заробкі работнікаў культуры. Менш атрымліваюць адно што гаротныя калгаснікі. У прыватнасці, па словах намесніка міністра культуры Валерыя Гедройца, сярэдняя зарплата бібліятэкараў і музейшчыкаў складае 35 тысяччаў рублёў.

Гаспадарка, што знаходзіцца ў падпарадкаванні міністэрства культуры, аграмадная: 27 тэатраў, 131 музей і 54 філіялы, 25.200 гуртоў і калектываў мастацкай самадзейнасці, 4.578 публічных бібліятэк, 526 дзіцячых мастацкіх школаў, 4.273 клубы і г.д., у нас ганараша тым, што ў адрозненне ад той жа Украіны, удалося захаваць такую разгалінаваную сістэму. Пэўная рацыя ў гэтым ёсць, але нашто столькі культурніцкіх устаноў у менавіта мінкультаўскай сетцы, калі дзяржава не ўстане ўтрымліваць іх на належ-

ным узроўні фінансавання?

Прыватных ж тэатраў ці клубаў у Беларусі адзікі (тады, як у Еўропе іх сотні на некалькі буйных дзяржаўных). Гэтай справе, як любому іншаму бізнесу, проста не даюць разгарнуцца. Няма спрыяння праз ільготнае падаткаабкладанне і для мецэнатства са спонсарствам. Дзяржава проста баіцца пакінуць гэтую прастору без татальнага ідэалагічнага кантролю.

Разам з тым на прэс-канферэнцыі да дня работнікаў куль-

туры намеснік міністра культуры Юры Цвяткоў, у прынцыпе, правільна даводзіў пра прыярытэты нацыянальнай культуры і неабходнасць запабегчы залішняму распаўсюджванню на тэрыторыі Беларусі культуры замежных. У прыватнасці, што да музыкі, але чамусьці толькі «еўрапейскай і амерыканскай». Відаць, таму намеснік культуры так і не здолеў толкам сфармуляваць, чым ёсць для міністэрства культуры такое паняцце, як нацыянальная ідэя.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дэля палемікі
Адрас: г. Мінск, пр-т газеты «Ізвестыя», 8-173. Пасведччанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@tut.by. Надрукавана ў друкарні УП «Маджык»
г. Мінск, ул. Кірава, 50. Заказ № 745. Нумар падпісаны ў друку 05/10/2000 (18.00) Наклад — 9.270